

לשכת

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

משרד

מס' תיק

ועדת שרים לעניין

ניסוח כוונות

מס' תיק מקורי

מס' תיק מקורי
8220 / 29 א

שם: ועדת השרים לעניין ניסוח הודעה

8220 / 29 - א

מס פריט: 2450168
22/05/2014

77.4/22 - 167
02-111-08-11-10

מזהה פיזי:
מזהה לוגי:
כתובת:

מחלקה

פ ר ט י - כ ל

ישיבת ועדת השרים לענין ניטוח הודעת
סיכום לדיון המדיני

י"ג בניסן תשכ"ט - 1.4.69
(בשעה 12:30)

נכחו השרים :

ג. מאיר - יו"ר,
א. אבן,
מ. בגין,
י. ברזילי,
י. גלילי,
מ. דיין,
ה.מ. שפירא,
מ. קול.

מ. ארנון - מזכיר הממשלה
א. בן-יוחנן - לשכת שר-החוץ
י. הרצוג - מנכ"ל משרד ראש-הממשלה
ח. מירון - משרד החוץ
ג. רפאל - מנכ"ל משרד החוץ

רשמו :
- י. מימון (ע"ע 2 - 56) ;
ל. צ'סנר (" 57 - הסוף).

2 (1) התשובות לשאלותיו של השגריר ג. יארינג

62 (2) כנס מתחילי חברון

(1) התשובות לשאלותיו של השגריר ג. יארינג

השר א. אבן: אתמול הפצתי מיסמך. לאחר כמה התייעצויות

שקיימתי עם ראש הממשלה ועם חברים אחרים

אני מציע כבסיס לדיונים על כמה מן התשובות ניסוחים אחרים. על

כן הפצתי הצעות חדשות לגבי שאלות אחדות. המיסמך המופץ היום

מחלף את המיסמך הקודם, כאשר יש שינויים בארבע סוגיות.

אתחיל בהערה כללית. המסמך כאן צריך להתבסס

על הגדרות שכבר נתקבלו על ידי הממשלה או הודעות שהיו בעצרת או"ם,

באישור ראש הממשלה לפני ^{ואחרי} ~~ההצעה~~ השמעתן. עלינו להביא בחשבון את

העובדה הידועה לנו, כי התשובות הערביות היו קיצוניות ביותר

בשני תחומים: הסירוב המוחלט להזכיר את ישראל אלא בהקשר של נסיגה

וסירוב מוחלט להזכיר את ישראל בשום תחום, של שלום, של ביטול

הלוחמה, של חופש השיט וכו'. שם הם גם אוסרים שקוי ה-4 ביוני

אינם הגבולות המוכרים והמוסכמים, אלא שיש לסגת לגבולות

הבטוחים שיוכרו על ידי המדינות הערביות והוסלף על ידם על הגבולות

של 1947. אני מציע שגלך ונדון על השאלות שאלה אחרי שאלה

ותשובה אחרי תשובה.

וזוהי שאלה 1:

Does Israel accept Security Council resolution 242 (1967) for ~~the~~ implementation for achieving a peaceful and accepted settlement of the Middle East Question in accordance with the provisions and principles contained in the resolution?

וזוהי הטיוטה של הצעת-התשובה:

Israel accepts the Security Council Resolution for the establishment of a just and lasting peace and declares its readiness to negotiate agreements on all the principles mentioned therein. We hold that the Resolution can be implemented by negotiation, agreement and the joint signature and application of appropriate treaty engagements. Implementation can begin only when all matters are agreed.

השר א. אבן:

אסרתי בעצרת או"ם בדיוק את המלים

הטופיעות בסיועה פרט למשפט האחרון שאני מציע את הוספתו והוא:
Israel has declared its readiness

אני מציע פה חזרה מלולית על אותם הדברים בהוספת המשפט שהזכרתי,

לאסר שאי אפשר להגיע להסכמים מרוסקים, אלא צריך שיהיה הסכם

על הכל, יש גם מדינות אחרות הנוקטות את הכלל הזה. ואם כי

זה משתמע מהענין, *that it can only be implemented by negotiation, agreement and the joint signature and application of appropriate treaty engagements.*

אני חושב שרצוי להדגיש את האופי "החבילתי" של ההסדר.

רה"ם הגב' ג. מאיר: זה מתקבל ?

השר מ. בגין: לא. אנחנו עושים לנו סדר חיים קלים.

אם הפרוצדורה היא שנלך שאלה שאלה

ותשובה חשובה, אציע הצעה אלטרנטיבית והיא:

Israel accepts the call of the Security Council for the establishment of a just and lasting peace to be achieved through agreement between the contracting parties.

השר ח.מ. שפירא: מה זה call ?

המנכ"ל ד"ר י. הרצוג: זה ספברואר מלפני שנה.

השר מ. בגין: שר החוץ הזכיר את הדברים שאמר

ב-8 באוקטובר.

השר א. אבן: עלי להוסיף: גם מסרתי אותם בתזכירים

ב-15 באוקטובר וב-4 בנובמבר.

השר מ. בגין: אני זוכר. אבל אני חושב שמותר לנו לומר

לגבי תשובתנו אנו מה שאמרנו לגבי הויכוח

עם ה"סטייט דפרטמנט": אפשר לא להסתמך על כל הדברים שאמרנו ואפשר

השר מ. בגין :

לנסות עכשיו במיסמך כל כך חשוב שנועד לפירסום ללא ספק, מכל מקום
בשאר הימים ולמשא ומתן בין המעצמות, לומר דברים שהם חיוניים
טבחינתנו ולהמנע מחזרה על דברים, אם נגיע למסקנה שהם עלולים
להיות שליליים.

כדי להבהיר זאת, אני צריך להקדים ולומר:

הדברים קשורים קצת בהיסטוריה של החלטת מועצת הבטחון 242. היא נתקבלה בנובמבר 1967. ובדצמבר 1967 קיימה הממשלה דיון על ההחלטה הזאת, והסיכום על דעת הממשלה כולה, שנעשה על ידי ראש הממשלה המנוח, היה כזה: דבר אחד ברור, מצדנו לא יהיה

acceptance • זה ה"ת הטיבום על דעת כל הסמלה.

באחד הימים לאחר מכן קיים שר החוץ יבדל

לחיים ארוכים התייעצות עם ראש הממשלה הסנוח, ושר החוץ שלח

Israel accepts the Security Council resolution for the establishment of a just and lasting peace. מברק-הוראה לחקוע שבו אמר

הסדר י' גלגלי :   ל מ ד לו לי

השר ט. ט. בגין: אני אומר את התוכן.

כפי שאני מציין, המטשלה לא דנה על כך.

אבל ההורעה הזאת במסרה בהסכמתו של ראש הממשלה המנוח,

המטעלה לא עשתה רביזיה של החלטתה הקודמת.

של הסיכום שהזכרתי.

אחרי כן היו התפתחויות נוספות. אני רוצה לומר.

שטכאינת התחלטה והסיכום הרשמי, כפי שנתקבלו כתוצאה מהדיונים.

שטדט במוקפה, לפי הערכתי, ההחלטה כפי שנתקבלה בדצמבר 1967.

כי הסמסלה לא עשתה שום רביזיה בהחלטה הזאת.

אחרי כן היו הודעות נוספות. ההודעה של תסוע

קיבלה את אישור הממשלה בדיעבד בעקיפין על ידי אחת ההחלטות

שנחשבלה תוך כר"י דיון על אותההודעה.

השר א. אבנ: היא גם נכללה אחרי כן כנאום של שר החוץ.

השר ס. בגין: אמרתי זאת. אני חושב שקבלה בסיון

השר ס. בגין:

שאיני שוכח ודברים ולא אגיד שום דבר שאיננו מתאים לסציאות.
מכל מקום זה המנדט שלי, לא לומר דבר שאינו מתאים להחלטתנו.
בעקיפין ובדיעבד אפשרה ההודעה של תקוע.

כאשר לנאום של ה-8 באוקטובר יש דברים

בפיסקה זו, שהוקראה על ידי שר החוץ, שהממשלה לא רנה בהם בזמן
דונה בראשי הפרקים לנאום. ראשי הפרקים לנאום הובאו לממשלה
על ידי המנהל הכללי של משרד החוץ. כתשובה, כפי שקרא לפנינו
עכשיו שר החוץ, יש דברים שהממשלה רנה בהם ויש דברים שהממשלה
לא רנה בהם. זה אני אומר על פי הפרוטוקול הסטינוגרפי של
הישיבה ההיא.

ערעורתי על כמה פסקאות בנאום של שר החוץ.

ולאחר שהממשלה לא קבלה את הערעור, אפשר במשתמע לומר שבדיעבד
ניתנה הנושפנקה של הממשלה לנאום. זהו ספור המעשה לפני כן
ואחרי כן.

ישנה החלטת הממשלה המאשרת את הסיעון.

השר א. אבן:

אמנם הספור בעיני חשוב כיחט להחלטה, שבנוגע

השר ס. בגין:

אליה לא נעשתה שום רכיזיה, אבל הוא היה דרוש

גם לרקע של ההצעה החדשה, כדי לומר שאיננו צריכים לראות את עצמנו
קשורים בהודעה זו או אחרת, כי היו הודעות שונות.

בין שאר היתה הודעה של הממשלה האומרת:

Israel accepts the call of the Security Council for the establishment etc.

ולא resolution . אפשר כמובן להתמך גם על הודעה כזו של
הממשלה. היא לא בוטלה.

אני מציע שלא נסתמך כבר על שום הודעות אלא

נאמץ את מוחנו כדי למצוא מה טוב היום לישראל. כי כל תשובה

שתינתן היום פירושה לא יהיה ביטול של הודעה קודמת שכבר נמסרה,

אלא כרגע זה, כאשר ארבע המעצמות עומדות לשבת וידועות לנו

העמדות המהותיות שלהן, גם של אמריקה האומרת קוי 4 ביוני ובקירבתם,

מה טוב לישראל.

לקחתי את החלטת מועצת הבטחון בניסוחה

המקורי וראיתי מה היא אומרת בעיקר הדברים. כפריאסבל היא אומרת:
Emphasizing the inadmissibility of the acquisition of territory by war.

Withdrawal of Israeli forces from territories occupied in the recent conflict. ^{נאמר:} אחרי כן בסעיף הראשון

acceptance
אם לא

בהקשר של שני הדברים פירושו של

הרביעי ביוני, הרי לא רחוק סבנו. את זאת אנחנו צריכים לומר

ביושר לנב בינינו לבין עצמנו שזוהי עמדת ארצות הברית: לא

ה-4 ביוני אבל בקירבתו. אם מקשרים את שני הדברים האלה, ואין

ברירה אלא לקשר ביניהם, והאנשים מסתמכים על שני הדברים, הפריאסבל

והסעיף הראשון. ויש לנו הודעת ארצות הברית ^{שנאמר} ~~המסמך~~ המעצמות על ה-4

acceptance ביוני ובקירבתו, הרי אם נוכל להוציא את עצמנו גם מן ה-

וגם מן המלה implementation , אפילו בנוסח שהוא פחות

ביחס ל- implement agreement הרי לדעתי טוב נעשה בשביל ישראל.

זהו סגס מיוחד.

מה אני מציע איפוא ? וזה גם אא כן על

פי אחת ההודעות של הממשלה, שנאמר Israel accepts the call of the United Nations for the establishment of a just and lasting peace to be achieved through agreement between the contracting parties.

implementation בכלל

כל זה גם כן מקובל בעולם. המלה

אינה מחייבת אותנו. המלה הזאת גם אינה מופיעה אפילו בהחלטת

מועצת הבטחון. זוהי שאלתו של יארינג בנוסח שלו. הנוסח של

שאלתו אינו צריך לכל הדעות לחייב אותנו.

אזכיר כמה תשובות של הערבים בנוגע לסעיפים

אחרים. איך הם אומרים ? ראשית הם אומרים, הם מקבלים החלטת

מועצת הבטחון ומוכנים לבצע אותה, תנאי ראשון - נסיגה סטטאלית

? security boundaries

conception של

של ישראל. מה זה

השר ס. בגין:

הגבולות של 1947. מה זה פתרון בעית הפליטים ? סעיף 11 ס-1948, ועוד ועוד. לכן אני חושב שמוטב לנו להזהר, והפעם לתת את התשובה כפי שהצעת.

השר ס. דיין: אנחנו יכולים לגשת פה בשתי דרכים. אחת

האומרת, שצריך על יסוד ההחלטות שנחקקו ואושרו להתאים את התשובה. זוהי בעצם גישה טכנית לדבר, עבודה טכנית.

השר י. גלילי: גם היא לא כל כך טכנית.

השר ס. דיין: ויכולה להיות גישה אחרת, ואני בעד גישה שניה,

האומרת: נכון שאמרנו את כל הדברים האלה.

אבל עכשיו רשאית ממשלת ישראל, שהחליטה מה שהחליטה ואישרה מה שאישרה

ואמרה מה שאמרה - רשאית עכשיו לומר מה שהיא חושבת לנכון לומר

עכשיו. אני רואה כל פסול בזה. ואם באים רק לומר מה אמרנו בנאום

זה ומה אישרנו בנאום ההוא, לדעתי זוהי גישה לא נכונה. הגישה הנכונה

צריכה להיות: מה אנחנו צריכים לומר עכשיו במציאות של עכשיו ?

אמנם יכולים לומר לנו: הרי קודם אמרתם אחרת. אבל אין זו חקירת

נאשם בתא בית הדין, אלא מה מחליטה ממשלת ישראל באפריל 1969.

זה אני אומר ביחס לגישה. אין כטובן חובה

לומר ההיפך ממה שאמרנו כל הזמן. מה שאנחנו חושבים לנכון ולטוב

לומר עכשיו, אפשר לנו לומר מחדש באותן המלים או לא באותן המלים.

אני רואה זכות וחובה לעצמנו לומר מה אנחנו עונים עכשיו לשאלות האלה

במצב הזה. עברו מאז שנתיים.

אני בעד זה שבתשובה לשאלה 1 לא יהיה הצירוף

של המלים acceptance, accept the Security Council resolution ולא הצירוף

של implementation היינו לא ללכת לזה. אני יודע שזוהי

השאלה, ובזה שלא נכלול את הצירוף הזה, ישנה אמנם השתמעות שלילית

לעצם השאלה, ופירוש הדבר - אפשר לומר לנו - שאתם אינכם עולים על

דרך הביצוע; נכון, זה משתמע מזה, ואני חושב שזהו מה שצריך להשתמע

מזה, שאיננו צריכים לקבל על עצמנו את דין קבלת החלטת מועצת הבטחון.

השר ס. דיין:

גם בצורה שהיא מנוסחת כאן, ולא לקבל על עצמנו התחייבות לבצע את
ההחלטה. לא הייתי אומר We hold that this resolution can be accepted

by negotiation, agreement etc.

גם אם אחרי כן נאמר

היתה החלטת הממשלה וגם היתה הודעה שלה

השר א. אבנ:

ככנסת.

איני חולק על כך. אמרתי זאת מראש שכל

השר ס. דיין:

הדברים שנמסרים כאן אושרו על ידי הממשלה.

אין לי ספק בזאת. אבל אני שואל: אף פעם, שאת כל הדברים האלה
אישרה אותם ואמרה אותם בתקופות שונות, האם היא חייבת רק להראות
על מראי-טקסות להחלטות קודמות שהיא החליטה, או שהיא שואלת: מה היא
רוצה לומר בתשובה על אחת עשרה השאלות באפריל 1969? איני חושב
שאנחנו צריכים לחזור על כל התשובות שאמרנו אותן פעם. אמנם אין
חובה לסתור אותן, אבל צריך לומר היום תשובה, שלדעתנו היא נכונה
עכשיו.

אני מציע שבתשובה לשאלה הראשונה לא נכלול

את הפסקאות האלה של implementation ושל acceptance.

וכן הלאה.

כאן אני מציע שנוסיף באיזה שהוא מקום, במקום

שייאמר או נאמר binding negotiation להוסיף את המלים

. between the parties יש לנו כעת "שותפים חדשים, וצריך לומר

להם: binding negotiations between the parties ואל תענו לנו, שזה גול

נוסע להלוחית אייזנהאואר והוא אומר שאנחנו צריכים לסגת מרמת הגולן,
כאילו זה נכלל ב"הוצאות הדרך שלו" לווינגסטון.

רה"ט הגב' ג. מאיר: חשבתי שהעיקר לא ויכוח, אלא מה שדורשים

מאחורי שנקבל על עצמנו implementation of the

איני מומחית לניסוחים, איני מעלה אפילו הצעה.

resolution.

רה"ט הגב' ג. מאיר:

Israel accepts the Security Council resolution for the establishment of a just and lasting peace which can be reached by negotiation between the parties, agreement and all the principles mentioned therein .

אינני יודעת אם צריך להגיד mentioned therein

principles negotiated and a joint signature etc.

או

זאת אומרת שאנחנו מקבלים את האלמנט של החלטת מועצת הבטחון

for the establishment of peace ואנחנו אומרים אין אנחנו חושבים

שאפשר להשיג את הפתרון. וזה by negotiation between the parties

וכל הדברים הטובים הנאמרים אחרי כן ושהם מוכרח להיות implemented by

agreement או שכל חלקי ה-agreement צריכים

להיות when all matters are agreed ~~היא~~ implemented

אינני רוצה שיתפטו אותנו בטענה, שהנה יש נסיגה מעמיתכם, אתם אומרים איזה דבר אחר.

השר ס. דיין: כשאנחנו אומרים שאנחנו מקבלים את כל העקרונות...

רה"ט הגב' ג. מאיר: אינני אומרת שאנחנו מקבלים את כל העקרונות

של החלטת מועצת הבטחון, אלא אני אומרת:

Israel accepts the Security Council resolution for the establishment of a just and lasting peace which can be achieved by negotiation etc.

הסנכ"ל מר ג. רפאל: יש לומר . between the states concerned

השר א. אבנן: אין לומר אף פעם parties אלא יש לומר

governments כי אחרת יכניסו לנו את "אל פתח".

רה"ט הגב' ג. מאיר: נסח זאת ככה שלא יישאר כל ספק בזאת. נאמר:

between Israel and the Arab States.

הוא שואל אותנו רק על לבנון, ירדן

השר א. אבן:

והקהליה הערבית המאוחדת. יש לו סעיף

לפי זה that implementation can be only when all the matters are agreed.

את זאת אמרתי.

רה"מ הגב' ג. מאיר:

אם מתקבלת ההצעה של ראש הממשלה, אין לי

השר י. ברזילי:

מה להוסיף. אני רק רוצה לומר איזה שהוא

ענין.

Israel accepts the השר א. אבן: אם כן הנוסח יהיה:
Security Council resolution 242 for the establishment
of a just and lasting peace which can be reached or achieved by
negotiations between the contracting governments, by agreement between
them and the joint signature and application of appropriate treaty
engagements. The implementation can begin when all matters are agreed.

(or agreed and signed)

. of the agreement by

רה"מ הגב' ג. מאיר:

אם זה מוסכם, אני מוותר על רשות הדיבור.

השר י. ברזילי:

היתרון הוא ששתי הסלים מופיעות, אבל בצורה

השר א. אבן:

non prejudicial לחלוטין. אני רוצה

לסנוע שיגירו שיש נסיגה בעמדתנו, שיאמרו שהנה בסוגנו פניסוחים
שאמרו אותם 20 חודש.

ממה אנחנו נסוגים ?

השר י. גלילי:

אין נסיגה. אבל אם אנחנו משמיטים את

השר א. אבן:

הדבר האחרון, ישנה נסיגה.

קודם כל איננו עונים אז על accept the

השר י. ברזילי:

resolution. הם שואלים אותנו שאלה קונקרטיים,

השר י. ברזילי:

איננו יכולים לענות על זה בפורמולות אחרות. נכון הוא שהממשלה ונואמים שונים השתמשו בכל מיני פורמולות, אבל הם שואלים, האם אנחנו מקבלים את החלטת מועצת הבטחון. אם איננו עונים בענין זה ~~אפוא~~ ישר, הרי או שאנחנו מתחמקים או שאנחנו נסוגים. היא הנוחזת: הערבים מעמידים תנאים מוקדמים ל implementation גם אנחנו שמים implementation תנאים מוקדמים ל- implementation ה- agreement / הוא על

agreement between the governments. זה הקצה ההפוך מהתנאי הסודים של הערבים.

כאן חוזר הויכוח: מדוע הממשלה היתה בשעתה

בעד זה שייאמר accepts the resolution, כי לא רצינו

להשאיר את הערבים, שהם עם ההחלטה ועם האו"ם ואנחנו בנדידותנו. רצינו לקבל את הדברים בפירושנו. אני חושב שהניסוח האחרון של ראש הממשלה ושר החוץ יכול להתקבל. אבל אם רוצים להיות עוד יותר פריזי ולהקפיד, אפשר לומר כפי ששר החוץ נדמה לי אמר:

for promotion of agreement and establishment of a just and lasting peace זה עוד קצת מקפיד על מה שאנחנו אומרים.

השר ב. קול: אני תוסך בהצעתך, ראש הממשלה, כפי שחוקנה.

ואני רוצה רק להגיד בקשר לדברים שנאמרו פה

סקודם: זה יתקבל לא טוב וזה יזיק לנו, אם אנחנו ניסוג עכשיו מכל מה שאמרנו סקודם אנחנו יכולים לתקן נוסחאות. בשום החלטה של הממשלה לא נאמר: Israel accepts the United Nations Security resolution.

אף פעם לא אישרנו דבר כזה, אבל השתמשנו במלה זו תוך כרי התחמקות. מה שאת מציעה עכשיו הוא אותו הדבר, היינו שלא יוכלו לומר שאנחנו דוחים. וזה חשוב מאד שלא יוכלו לומר, אנחנו דוחים. אבל מה אומרים הערבים? הם הולכים בדרך אחרת. הם אומרים "אנחנו מקבלים את החלטת מועצת הבטחון", ויחד עם זאת הם אומרים דברים הנוגדים לגמרי את ההחלטה. אנחנו משתמשים במשחק של סלים. זהו תכסיס.

השר מ. קול:

אבל איני רוצה שיתקבל רושם שאנחנו נסוגים. מפילא הערבים ידחו את הכל, הלא יישאר הדבר כמו שהיה עד עכשיו, אבל איננו צריכים להופיע באור שאנחנו נסוגים ממה שאמרנו עד עכשיו. אם יש שינויי נוסחאות, אני בעד זה, למשל מה שהוסיפו between Governments.

זהו תיקון טוב.

השר ח.מ. שפירא: מה שמציע לנו כאן שר הבטחון, קשה לדעתי להסכים לכך. העולם יראה בזה שאנחנו חוזרים ממה שאמרנו פעם. איני חושב שאנחנו צריכים להעמיד את עצמנו באותו המצב כמו שעומדים כעת הערבים. הם אמרו דברים מפורשים, ששום דבר אינו קיים בשבילם והם נותנים פירוש מסויים להחלטה. אנחנו צריכים לומר, בשבילנו הדבר החשוב מאד הוא ענין השלום, אבל מה שהיה בהחלטת מועצת הבטחון 242 זהו לפי הפירוש שלנו. לא הייתי רוצה שבקשר לזה נסתכן באיזה שהוא דבר שלא יביא לנו שום תועלת. לאחר מה שהערבים השיבו, ברור לי שאין אנו הולכים לקראת שלום. הם כבר יראו לזה, והם כבר דואגים לזה. הם יכולים להופיע בצבור כך כפי שהם. אנחנו איננו יכולים להופיע כך בצבור. אנחנו רוצים שלום, אנחנו מוכנים גם להביא קרבות לסען השלום, כמו ששר הבטחון אמר לא פעם. אנו רוצים שלום, אבל כפי שאנו רואים את השלום. אבל לא הייתי רוצה שיתקבל הרושם, היות והערבים אומרים עכשיו "שום דבר לא", גם אנחנו מתחילים ללכת בדרך זו.

אני מקבל את הצעת ראש הממשלה עם התיקונים

שהוצעו, אני חושב שאפשר להתאחד מסביב לדבר הזה. זה מקיים מה שאמרנו, אין זה מכניס אותנו לסיבוכים. לו הייתי רואה שהערבים מתקרבים לשלום, הייתי קצת יותר נוקשה בניסוח. אבל בשעה שאני בטוח שהם אינם הולכים לקראת שלום, יהיו הם הנוקשים ולא אנו.

which will be achieved only through negotiations by the parties.

רה"ט הגב' ג. מאיר:

זה נחוץ לנו בשביל אמריקה ובשביל מה

שמחרחש.

בשביל "ארבע הקטנות".

השר ס. דיין:

הן עוד לא היו כל כך קטנות כפי שהן
עכשיו.

רה"ט הגב' ג. מאיר:

The big four.

השר א. אבן:

אני רוצה לומר באזני ראש הממשלה, שלא
השתתפה אתנו בדיונים, שהממשלה לא

השר י. גלילי:

החליטה מעולם על קבלת החלטת מועצת הבטחון וביצועה. עם זאת היא אמרה
דברים בעלי משמעות ביחס להחלטה הזאת. אבל אין לנו עכשיו מה שאמרנו
בהודעות מוסמכות, אלא המהלך של יארינג. סוף סוף יש לו עכשיו גם
תכלית, לשכשך את מהלך הארבע או לתת בתיב אחר לשיח ושיג שבעניינינו
במקום שהוא יהיה חד-סטרי. אבל מה שנאמר, צריך להיות מושפע מן
העובדה שלא החלטנו על ביצוע החלטת מועצת הבטחון, אפילו אנחנו נותנים
לה פירוש משלנו.

בהתאם לכך אני רוצה להעיר על כמה דברים.

למשל תקוע בהודעתו במאי בעצרת או"ם, הודעה שאישרנו אותה אחרי כן,

אמנם בדיעבד, אמר: My Government has indicated its acceptance
of the Security Council resolution for promotion of agreement on the
establishment of a just and enduring peace.

זה לקוח מתוך ההחלטה עצמה. אני חושב שאנחנו צריכים להזקק לזה.

בסדר. זה נמצא בהצעה שלי.

רה"ט הגב' ג. מאיר:

אני מבין שהמלה appropriate יוצאת.

השר י. גלילי:

היא גם לא היתה בנאום של ה-8 באוקטובר.

אמנם היא היתה בנאום, אבל זה אינו נחוץ.

השר א. אבן:

הייתי רוצה לשמוע את הנוסח
הסופי שאת מציעה.

השר גלילי:

בנוגע ל- implementation הייתי

רה"ם הגב' ג. מאיר:

אומרת: - Implementation of

the agreement can be only when all matters are agreed.

היינו implementation לא של

השר י. גלילי:

ההחלטה אלא של ההסכם.

אותו ולא אותה.

השר ס. בנין:

זה לא תמיד עדיף.

רה"ם הגב' ג. מאיר:

בעברית ההבדלה היא טובה,

השר ס. בנין:

באנגלית אומרים על שני הדברים It

השר א. אבן:

אנחנו מגיעים לשאלה 2. עלינו להחמיר בהגדרת

המושג של לוחמה, בתיאור המופלג ביותר

של המושג. על כן הואיל ואנחנו יודעים שהי התחבולה הערבית, עלינו

לפגוש אותה על ידי כך, שביטול הלוחמה, הכרה בישראל וכל הדברים

האחרים, צריכים להיות בשם המפורש "עם ישראל" ולא עם any state in

הרי הערבים אוסרים כל הזמן, עד שאין הסכם the area.

עם

עם כל הגורמים, ואפילו רק גורם אחד אין הסכם, אין חוזה השלום נכנס

בחוקפו. אנחנו צריכים לגרום את האפשרות של שלום נפרד.

זוהי שאלה 2:

Does Israel agree to pledge termination of all claims or states of belligerency with Jordan, Lebanon and the United Arab Republic ?

וזוהי הצעת-התשובה:

On the establishment of peace with Jordan or Lebanon or the United Arab Republic Israel agrees to pledge termination on a reciprocal basis of all claims or states of belligerency with each state with which peace is established. The corresponding statement by any Arab state must specifically renounce belligerency "with Israel" and not "with any state in the area". Legal obligations must be specific in regard to those by whom they are bound.

אני מציע להשמיט את המסוק הנא:

It is understood that Ambassador Jarring's questions to Arab States refer to the termination of belligerency "with Israel".

אם זאת אפשר לומר בעל פה, זהו מיסמך קצת משפטי ולא תיאורי.

Renunciation of belligerency includes the cessation of all maritime interference, the cessation of boycott measures involving third parties; the annulment of reservations made by Arab States on the applicability to Israel of their obligations under international conventions to which they have adhered; and the prohibition and prevention in the territory of Arab States of all preparations, actions or expeditions by irregular or para-military groups or by individuals directed against the lives, security or property of Israel in any part of the world.

The last stipulation is without prejudice to the fact that Israel's immunity from such activities is legally binding under the cease-fire established by the parties in June 1967.

השר א. אבן:

למושג "לוחמה" צריך להכניס כל מה שאפשר להכניס ל"מזורה" זו. בקשר לסעיף על הפסקת אמצעי-חרם הנוגעים לצד שלישי, פירוש הדבר, שאין אנחנו יכולים לומר, אתם מוכרחים לסחור אתנו, אבל אסור להם לקיים ארגון שילחץ על איזו מדינה, נאמר על בלגיה, שלא לסחור אתנו.

ביחס ל-

obligations under international
conventions under which they have adhered

יש 50 אמנות בענייני אויר וים וכו', שהערבים אמרו שהם מוכנים להצטרף אליהן בתנאי שזה לא יחול על ישראל, כי יש להם מצב מלחמה עם ישראל. זה יחייב אותם לבטל את ההגבלה הזאת.
בסוף אני מציע שיהיה כתוב:

The responsibility of Arab governments for preventing such activity is legally binding.

כלומר את ביטול הסירור איננו רואים כמותנה בשלום, זוהי זכותנו גם עכשיו, קל וחומר כשזה צריך להיות כלול בחוזה-שלום.

השר ס. דיין:

אני רוצה לשאול שאלה אפיקורסית; לא לנוסח כי אם

לכותרת: האם איננו צריכים להכניס פה גם את

סוריה? נכון שסוריה לא נענתה להחלטת מועצת הבטחון, אבל יש לנו גבול עם סוריה ויש לנו שטחים מסויימים. אנחנו מדברים פה על השאלה, האם אנחנו מוכנים לשלום. איננו צריכים להתעלם מהעובדה שישנה מדינה שיש לנו אתה מצב של מלחמה, אנחנו צריכים לכלול אותה בתוך אלה שאנחנו רוצים שלום אתם. אין זה טוב שהיא אינה מועמדת לשלום. היתה מלחמה אתה, והיא ברשימת הארצות שאנחנו רוצים שלום אתן.

השר א. אבן:

אתה תיכנס לדיון טריטוריאלי עם סוריה בשעה

שהיא אינה מבקשת?

השר ס. דיין:

אבל כשאנחנו מדברים על בעיית השלום, איננו יכולים להתעלם מכך שיש לנו גבול עם מדינה זו.

ר"מ הגב' ג. מאיר: אולי הם רוצים להפקיר את סוריה?

השר ס. דיין: סוריה נענתה להחלטה בדבר הפסקת האש, אבל לא

נענתה לשליחותו של יארינג. עם סוריה יש לנו הפסקת האש עם משקיפי או"ם. זהו ההסכם החתום ביותר והטוב ביותר ובסגרת משקיפי או"ם. העובדה שאין היא רוצה משא ומתן עם יארינג, זהו ענין אחר. אבל אנו רוצים בהסרת הסכמי הפסקת האש, שיש לנו עם סוריה - בשלום. יש להזכיר את סוריה רק בנושא הזה של שלום.

השר ס. דיין: אני רוצה להזכיר את השאלה 2 של יארינג והיא:

Does Israel agree to pledge termination of all claims or states of belligerency with Jordan, Lebanon and the United Arab Republic?

פה חלה טעות. זה יחבר מהחשובה שהכינונו.

לדעתי יש לומר: Israel has never claimed state of belligerency with Jordan, Lebanon and the United Arab Republic. It is the UAR, Jordan and the Lebanon which have declared to be in a state of war with Israel. It is therefore condemned upon them to terminate the state of belligerency with Israel.

אנחנו מעולם לא טענו ללוחמה נגד מדינות ערב.

ה"ם הגב' ג. סאיר: אבל כרגע יש.

השר א. אבן: There is belligerent occupation.

השר ס. דיין: הערבים אמרו עד מלחמת ששת הימים:

We are in a state of war with Israel.

המצרים הצדיקו בזאת את סגירת העלה סואץ

מבחינת האמנה של קושטא. הם אמרו: State of war terminates only through a peace.

כך אמרו 18 שנה. עכשיו יש cease fire ————— אצור אמר

ש- cease fire פירושו הסמך המלחמה. אנחנו מעולם לא אמרנו

זאת. לדעתי יש לנו פה נקודה חיונית כדי להטיל את כל עומס האחריות

לעצם קיומו של מצב המלחמה על הצד השני. איני רואה שום טבה לפה לא

לנצל הזדמנות זו. יארינג שואל אותנו: האם אהם מוכנים להבטיח שלא

השר ס. בגין:

תקיימו מצב של מלחמה עם הערבים ? הם צריכים להבטיח זאת ולא

אנחנו. אנחנו יכולים לומר שלפי החוק הבינלאומי

Cessation of the state of war is, according to international law and practice, the purpose of a peace treaty. In order to put an end to all claims or states of belligerency Israel suggests that peace treaty between Israel and her neighbours be negotiated, concluded, signed and ratified.

ר"מ הגב' ג. סמאיר: כאן אפשר לומר . implemented

השר ס. בגין: מלה זו אינה דרושה.

וכאן נפתרת גם הבעיה החשובה שהעלה שר הבטחון.

מרי פעם במקום למנות את שלש המדינות הללו, נשתמש באימרה

neighbours זה וודאי כולל את סוריה.

ר"מ הגב' ג. סמאיר: אנחנו מוכנים לכלול גם את עיראק. אפשר

. and other Arab states לומר:

השר ס. דיין: אנחנו צריכים לומר זאת.

ר"מ הגב' ג. סמאיר: היות וישנן בעיות טפציפיות לגבי 3 המדינות,

אי אפשר להתעלם מהן.

השר ס. בגין: ישנן 11 שאלות. במחציתן נדבר על

neighbours זה כולל גם את סוריה וגם את עיראק, שלפחות

סבחינה צבאית נעשתה לנו.

נחתם חוזה עם איטליה ב-11 בפברואר 1947,

היינו שנתיים לאחר הקמת ארגון האומות המאוחדות. ובספר שלפנינו

ישנו דגם של חמשה חוזים שנחתמו עם פינלנד ועם איטליה ועם שלש

מדינות במזרח אירופה - עם רומניה, בולגריה והונגריה. אותן

המלים סופיעות בחמשת החוזים. אחרי פסוקים אחרים עם whereas

נאמר: Have therefore agreed to declare the cessation of the state of war and for this purpose to conclude the present treaty of peace.

השר מ. בגין:

יש לנו לדעתי אסמכתאות מכל חוזי-השלום
שאי-פעם נכתבו, אבל האקטואליות ביותר הן ווראי אלה שנחתמו אחרי
סלחמת העולם השנייה.

עלינו להסביר כי ה-
onus

על עצם מצב הסלחמה אינו עלינו.

השר א. אבן: באופן היסטורי אין לטעון שעכשיו אין סלחמה.

השר מ. בגין: איני טוען שעכשיו אין מצב של לוחמה. אבל

במשך 18 שנה הם בעצם שקיימו מצב-סלחמה.

אנחנו טענו, על רקע הסכמי רודוס, שאין מצב סלחמה בינינו ובין
מדינות ערב. שם כתוב: שביתת הנשק צריכה להיות צעד לקראת שלום.
הם לא קיימו את זה. הטלת ה-
onus לעצם מצב הסלחמה על

הצד השני זה דבר טוב.

יש לנו הזדמנות להכניס את הענין של חוזה-

שלום, שעליו החלטנו גם כן לכל הדעות, ובהסתמכנו על תקדימים בינלאומיים
לומר, שהמטרה בה"א הידיעה של חוזה שלום הוא
cessation of state
of war and all acts of belligerency.

אחרי שנאמר את שני הדברים האלה, טוב שנאמר אותו

חלק בהצעת שר החוץ, מה כוללת "לוחמה". אני מציע לשלב את שני
הדברים, היינו להתחיל בהטלת האחריות על הערבים לעובדה שיש מצב
סלחמה ואחרי כן לומר מלים על סהות השלום
cessation of state of war
etc.
ואחרי כן למנות את כל מעשי-האיבה האפשריים.

השר י. ברזילי: אני חושב שאפשר לאחד את כל ההצעות יחד.

יש טעם לחת בקצרה את הרקע
background

ההיסטורי, שעל אודותיו דיבר השר בגין. אני חושב שגם הענין של

neighbours עונה על השאלה. אחרי כן ישנה השאלה

with each state with which peace is established.

זאת אומרת שייצא שאנחנו רוצים

שלום גם בגופר ועם כל המדינות השכנות.

השר א. אבן: איפה יופיע הסוג ? neighbours

השר י. ברזילי: . peace treaty with neighbours

רה"ט הגב' ג. מאיר: . with each state

השר י. ברזילי: . with each state with which peace is established

יש כאן neighbours כדבר כולל ויש גם

each state.

השר א. אבן: on the establishment of peace כלומר

with any of its neighbours, Israel agrees to the termination etc. of all claims or states of belligerency with each state with which peace is established.

השר י. ברזילי: ישנו הפריאמבל שאמר השר בגין וישנה

כל הטעניפות של לוחמה, כפי שאמר

שר החוץ.

השר א. אבן: השר בגין איננו מציע שנשען שאין עכשיו

מצב מלחמה.

השר כ. קול: אני תוסף בהצעת שר הבטחון לבכנים את

סוריה לענין, כי אני חושב שבשבילנו

קיים צד כזה ביחס לשלום.

שנית: אני מציע לצרף מה שאמר השר בגין,

כי זה מטיל עליהם את האחריות לקיום מצב המלחמה, וכן לקחת את החלק

שהציע שר החוץ ביחס למעשי-לוחמה. אין כאן חלוקי דעות. אפשר רק

לסוג את הדברים.

השר א. אבן: איני מעוניין שסוריה תיכנס למשחק של

יארינג, זה יהיה רציני מאד אם יילך

לדמשק.

השר כ. קול: מפילא לא יקבלו אותו בדמשק.

עכשיו בכל שלשה ימים יש שם מהפכה.

הוא עלול לבוא ביום שהמשטר כן ירצה

בדיון אחר.

אפשר להפוך את המסטר ולהקים שם מסטר

השר א. אבן:

שישתף פעולה עם יארינג. אוי ואבוי

יהיה לנו אם זה יהיה. אני "מרוצה" מהמסטר הזה.

השר דיין, האם תסכים שיהיה כתוב

with any of its neighbours, with each state etc. ♪

טבלי להזכיר את סוריה ?

אם אינם מזכירים מדינות אחרות.

השר ס. דיין:

נכתוב איפוא:

השר א. אבן:

On the establishment of peace with her Arab neighbours,
Israel agrees to the termination etc. of all claims or states of
belligerency with each state with which peace is established.

יש להכניס גם את החלק השני ביחס ל- purpose
of the peace treaty.

השר ס. בגין:

על זה נדבר בסוף כאשר נדבר על
peace treaty.

השר א. אבן:

רה"ט הגב' ג. מאיר: נשאיר את זאת.

השר י. גלילי:

גם אני סבור שאנחנו מתחילים להיות קרובות
של שקרים מוסכמים, וראוי להזכיר שמעולם לא

טענו למצב של לוחמה.

אני סבור שלתפריט של הרברים, שיש להסנע

סהם עם ביטול מצב הלוחמות יש להכניס גם הימנעות מהסכמים צבאיים

עם מדינה אחרת נגד אחת המדינות החתומות.

הסנכ"ל מר ג. רפאל: כן, יש למנותם בין הדברים שאסור לעשותם.

אני חושבת שעל זה אין חלוקי דעות.

רה"ט הגב' ג. מאיר:

שר החוץ, תכניס לנוסח את כל המחשבות

הטובות ששמעת כאן.

השר ס. בגין: לכל הדעות לא צריך לומר . to pledge

רה"ס הגב' ג. מאיר: אבל צריך לומר . we agree

השר ס. בגין: מי עושה pledge ? עברייין מבטיח להתנהג טוב. לא היינו עבריינים.

רה"ס הגב' ג. מאיר: We agree to terminate etc.

Final answer to question 2:

- A. It is the Arab States which claimed or originated states of belligerency with Israel. They declared themselves militarily to be in a state of war with Israel. It is therefore primarily incumbent upon them to terminate the state of war with Israel.
- B. On the establishment of peace with her Arab neighbours, Israel agrees to the termination on a reciprocal basis of all claims, or states of belligerency with each state with which peace is established.
- C. The corresponding statement by any Arab state must specifically renounce belligerency "with Israel" and not "with any state in the area". Legal obligations must be specific in regard to those by whom they are bound.
- D. Renunciation of belligerency includes the cessation of all maritime interference, the cessation of boycott measures involving third parties; the annulment of reservations made by Arab States on the applicability to Israel of their obligations under international conventions to which they have adhered; and the prohibition and prevention in the territory of Arab States of all preparations, actions or expeditions by irregular or para-military groups or by individuals directed against the lives, security or property of Israel in any part of the world.
- E. The last stipulation is without prejudice to the fact that the responsibility of Arab governments for preventing such activities is legally binding under the cease-fire established by the parties in June 1967.

שאלה 3 אומרת:

השר א. אבן:

Does Israel agree to pledge respect for and acknowledgement of the sovereignty, territorial integrity and political independence of Jordan, Lebanon and the United Arab Republic ?

הצעת-התשובה אומרת:

Yes. The principle of territorial integrity can be effective only on the basis of peace between the parties including the establishment of agreed boundaries.

יש לי הצעה סגנונית: לא להתחיל במלה

השר ס. דיין:

yes. מפני שסוף סוף ישאלו: למה על

yes ? אם אנחנו מסוגלים לומר

השאלה הראשונה לא עניתם

yes יש כמה שאלות שלועתם אנחנו צריכים לומר yes או

no.

אם תהיה שאלה "האם מסכימה ישראל להשאר

רה"ם הגב' ג. פאיר:

בבולותיה הנוכחיים ויהיה שלום עם כל

? yes

סדינות ערב" חגיד

אני חושב שהערותיו של שר הבטחון היא הערה

השר י. גלילי:

נכונה.

לא כדאי לנו לנסח את התשובות כל כך בקיצור,

השר ס. דיין:

כי אז יגידו לנו, יכולתם על הרבה שאלות

לענות בקיצור. מוטב לנו שלא לתת תשובות כאלה, כי אחרת מתבלטת

העובדה שעל שאלה ישירה איננו עונים בתשובה ישירה. מוטב שלא לענות

על שום שאלה תשובה ישירה.

יש שאלות ויש שאלות.

השר י. ברזילי:

זה שאוב מנאוסו של ג'ונסון ב-15 ביוני שאמר:

השר א. אבן:

זוהי ראשית עמדתנו אתכם:

The principle of territorial integrity etc.

רה"ם הגב' ג. מאיר: יש לנו אלרגיה לסלה .yes

השר ס. בגין: גם לסלה no שמא משתמע שבמקרים אחרים אוסרים

yes וזה לא yes ולא no .

רה"ם הגב' ג. מאיר: אחסול ספרתי בועדת החוץ והבטחון, שבן-גוריון

פעם הסביר לי שהוא קרא מחקר מדעי שבו הוכח, שנחוצה הרבה יותר אנרגיה להגיד "לא" מאשר לומר "כן". ישנה הוכחה מדעית לכך שסרת האנרגיה הנחוצה לבן-אדם להגיד "כן", היא פחותה הרבה מזו שבן אדם צריך להגיד "לא". יש בזה איזה דבר.

השר ס. דיין: אדם סרים שפופרת של טלפון ועדיין לא שמע מה שאוסרים לו והוא אומר "כן כן".

השר א. אבן: נאמר איפוא: Israel agrees to respect the sovereignty, territorial integrity and political independence of the neighbouring Arab States. The principle of territorial integrity can be effective only on the basis of peace between the parties including the establishment of agreed boundaries.

השר ס. בגין:

אני מציע נוסח אחר. אבל לפני שאציע את

הנוסח שלי אני רוצה לומר שלכל הדעות לא צריך

להעמיד סיר נקודה, כי קודם כל קוראים את התשובה הראשונה.

טוב, אעמיד נקודה ופטיק.

השר א. אבן:

יש פירוש ל- territorial integrity of Arab States.

השר ס. בגין:

זאת אומרת קוי 4 ביוני או בשינויים

קלים.

being understood that נאמר כמו בהצהרת בלפור

השר א. אבן:

nothing should be done etc.

השר ס. בגין: אני מציע את הנוסח הבא: Such reciprocal and mutual respect is one of the purposes of a peace treaty in which the agreed boundaries between sovereign independent states are established.

זוהי תשובה חיובית והיא מאד קשורה במדיניות המוצהרת שלנו.

that it can be effective only on the basis of peace between the parties including the establishment of agreed boundaries.

הוא יוכל להיות אפקטיבי רק על בסיס שלום בין הצדדים.

השר א. אבן:

between the parties etc.

ההבדל הוא בזה שאני חושב שבכל הזדמנות בקשר

השר מ. בגין:

לגבולות סוכסכים עלינו להכניס את הענין של

חוזי שלום. זוהי המדיניות שלנו וצריך ספס להפעיל אותה.

מבחינה משפטית אי אפשר לומר שאין שום

השר א. אבן:

החלת העקרון של רבונות מדינית, של

שלמות טריטוריאלית territorial integrity אם אין חוזי-שלום בין

המדינות. יש הרבה מדינות שאין ביניהן חוזי-שלום ויש ביניהן

שלום ויש שלמות טריטוריאלית שלהן. כגון בין ברית המועצות ובין

יפן.

. one of the provisions of the peace treaty אני אומר:

השר מ. בגין:

.peace treaty המבטל את כל ה- integrity שלנו בלי

או למשל ה- integrity של ברלין

מובטחת היום גם בלי חוזה-שלום. אנחנו יכולים להגיד שזה אפקטיבי

בהקשר של שלום, אבל לאו דווקא בהקשר של חוזה-שלום.

הרי הצורה המשפטית peace כשאנחנו מדברים על

השר א. אבן:

peace treaty . זה מכסה את כל

של זהו peace

peace treaty

הדברים. אבל "לשפסף את האף שלנו" ב-

בכל דבר, זה לא צריך.

נאמר אפוא:

Israel agrees to respect the sovereignty, territorial integrity and political independence of the neighbouring Arab states. The principle of territorial integrity can be effective only on the basis of peace between the parties including the establishment of agreed boundaries.

השר א. אבן:

בכלל אני מציע שכל מה שאפשר לא לומר, territorial integrity יש לתת חשיבות קצרות. אבל האמירה שאין

בלי peace treaty אינה נכונה.

השר ס. בגין: איני אומר זאת. איך אתה יכול לומר שאמירה

זאת אינה נכונה כשהיא אינה קיימת?

אני חושב שאין לנו חובה ללכת בדיוק לפי השאלה.

מר ט. מרון: לא רצוי שנכבול את עצמנו.

השר ס. בגין: אבל אנחנו רוצים חוזה-שלום.

מר ט. מרון: אני מדבר על כוונת, לא על חוכן.

השר י. ברזילי: השר בגין היה צודק אילו הסונח "חוזה-שלום"

לא היה סופיע בשום מקום. אבל יש טעיה שבו

נגדיר שהשלום צריך לבוא על ידי חוזה-שלום. לזה יש טעיה מפורש,

לא צריך בכל מקום להכניס אותו.

מר ט. מרון: אנחנו לוחצים ל- integrity גם כשאין

שלום.

הסנכ"ל מר ג. רפאל: נצטרך עוד להלחם על integrity

גם בלי חוזה-שלום. יש integrity שנותן

לך cease fire lines זה פועל לטובתנו אם עומדים על חוזה-שלום.

השר ס. בגין: אבל אני אומר שזוהי אחת ה- provisions of

a peace ~~treaty~~ treaty to respect and acknowledge etc.

השר א. אבן: גם עכשיו יש לך הזכות to live in peace.

הה"ס הנכ" ג. מאיר: אולי אפשר להגיד within the framework of

a peace treaty or after agreement Israel pledges to respect and acknowledge etc.

לא איכפת לי אם נאמר pledges.

משמע שעד אז אין שום התחייבויות בין סרינות

השר א. אבן:

אלא . only after the conclusion of a peace treaty

גם עכשיו אין הם זכאים להפציץ אותנו. אני חושב שזה מחליש את העניין. זה אינו מוסיף אלא גורע.

אם אתה לוקח אותי בכוח, קשה לי להתנגד.

השר ס. בגין:

נכתוב איפוא: Israel agrees to respect and acknowledge the sovereignty, territorial integrity and political independence of neighbouring Arab States. It being understood that the principle of territorial integrity can be effective only on the basis of peace between the parties including the establishment of agreed boundaries.

אם אתה כותב "שלום", תכתוב כבר "חווה-שלום".

השר ס. בגין:

המלים it is being understood וכו'

צריכות לבוא אחרי פסיק.

ה"ס הגב' ג. מאיר: מה ההבדל בין מה שאני אמרתי ובין מה שאתה

אומר עכשיו? אתה מדבר על integrity

וכו' אחרי שיקרה איזה דבר.

פר. ס. טרון: שר החוץ משתמש במלה "שלום" בצורה כללית

יותר.

השאלה היא: האם אנחנו קושרים את המושג של

השר א. אבן:

sovereignty עם ? agreed boundaries

וודאי. ה"ס הגב' ג. מאיר:

. Agreed boundaries are established etc.

השר ס. בגין:

אני חושב שנשטור על הרעיון שעקרונות השלמות

השר א. אבן:

הטריטוריאליה קשור בגבולות-קבע. אחרת אנחנו

חייבים בכיבודם של גבולות קודמים. נאמר:

Israel agrees to respect etc. of neighbouring Arab States; the principle of territorial integrity etc.

. Only on the basis of the establishment of
agreed boundaries.

נכון.

בעיני יש טעם לפגם בכל אמירה שהעקרון
הזה יכול להיות אפקטיבי רק על בסיס של

שלום.

. on the establishment of agreed
boundaries

הערבים טוענים: "שלמות טריטוריאלית, אם
כן צאו מהשטחים!"

אולי נעשה דבר דומה למה שעשינו קודם
ומה שהיה בעבר, ונגיד: ישראל תמיד
respected.

זה יהיה מסוכן לומר זאת. אז את חוזרת
ל-4 ביוני.

החשובה הערבית על זה תהיה, כן לכך אנחנו
סוכנים.

הם יאמרו "תכבדו כמו בעבר".

יש להזכיר את קוי הפסקת האש. יש לומר:

Within the ~~existing~~ present state of the cease fire lines Israel respects etc.

זה ירגיז אותם מאוד.

אינו קשור לשום דבר מחוץ Territorial integrity

לגבולות-קבע.

The principle of the territorial integrity can be effective on the basis of the establishment

? of agreed boundaries

להוציא את הקונסטנט. הקונסטנט הוא ש- integrity אלה הם

agreed boundaries.

השר י. ברזילי:

השר א. אבן:

השר י. גלילי:

השר י. ברזילי:

השר א. אבן:

רה"מ הגב' ג. מאיר:

השר פ. בגין:

השר א. אבן:

השר י. ברזילי:

המנכ"ל ד"ר י. הרצוג:

השר א. אבן:

השר י. ברזילי:

אנחנו חוזרים לדילמה: עכשיו אין רה"ט הגב' ג. סאיר:

האם אין הם חייבים agreed boundaries

to respect sovereignty, territorial integrity and political independence ?

מה שאנחנו מבקשים עכשיו הוא לא השר א. אבן:
agreed boundaries but cease fire.

המבט"ל מר ג. רפאל: נכתוב: This principle to be embodied in a
peace treaty which will establish agreed secure boundaries...

... establishing agreed boundaries Israel השר א. אבן:
agrees to respect and acknowledge the sovereignty, territorial
integrity and political independence of the neighbouring Arab States etc.

טוב מאד, מצויין, זהו שילוב. השר מ. בגין:

Final answer to question 3:

Israel agrees to respect and acknowledge the sovereignty, territorial integrity and political independence of neighbouring Arab States; the principle would be embodied in peace treaties establishing agreed boundaries.

אנחנו סג'עים לשאלה 4 האומרת:

השר א. אבן:

Does Israel accept the right of Jordan, Lebanon and the United Arab Republic to live in peace within secure and recognized boundaries free from threats or acts of force?

פה אני נתקל בקושי. אם אנחנו מפסיקים לרבר

על ירדן, לבנון והקהליה הערבית, אנחנו משתפים קצת פעולה עם הענין הערבי שהם מסרבים להזכיר ישראל, הם אומרים every state in the area.

free passage for Israel etc.

כך למשל יארינג שאל אותם על

וכדומה, והם ענו: free passage for all states in the area.

אם באיזה מקום לא נזכיר את השמות המפורשים, לא נוכל לטעון נגד הרמייה הזאת שלהם.

Jordan, Lebanon and the United Arab Republic and any other of its Arab neighbours

המנכ"ל סר ג. רפאל:

. Any other Arab countries

רה"ט הגב' ג. מאיר:

המנכ"ל ר"ר י. הרצוג: זאת יכולה להיות גם עירק.

. and the other Arab states

השר ס. דיין:

neighbours זה איננו טיפוסי עם

רה"ט הגב' ג. מאיר:

boundaries הרי עירק אינה על הגבול

שלנו, אבל היא neighbouring ובמצב-מלחמה אקטיבי אחר.

Israel accepts the right of Jordan, Lebanon, the United Arab Republic and other neighbouring states to live in peace within secure and recognized boundaries, free from threats or acts of force, etc.

השר א. אבן:

נאמר:

Lebanon, the United Arab Republic and other neighbouring states to live in peace within secure and recognized boundaries, free from threats or acts of force, etc.

כאן יש חלק פולמוסי. היות והם השיבו לא

השר ס. דיין:

any state in the region

במפורש אלא

אנחנו אומרים שזה צריך להיות מפורש.

יש לי הצעה כוללת. אני מציע שלא נתפלס עם

We are not suppose to know them . יש לי הצעה

החשובות האלה

השר ס. בגין:

להוסיף מכתב-לואי a covering letter ובמכתב זה להפנות תשומת לבו של יארינג לכמה וכמה הודעות של הערבים, לרבות ההודעות האחרונות של נאצר למשל, שכל חיל שלא יירה, יבוא לדין, וכן ההחלטה של מפלגת האיחוד הסוציאליסטי שבכלל הם מוותרים על פתרון מדיני, ואז ניתן תשובות לפי ראות עינינו.

ה"ס הגב' ג. מאיר: אני בכל זאת חושבת שזה חשוב לומר כאן. אולי

It is understood etc.

נגיד כך:

אני מציע להשיב לשאלה הזאת כך:

השר ס. בגין:

Explicit and

unequivocal reciprocity is Israel's only condition for the acceptance of this principle.

.It means explicit

המנכ"ל מר ג. רפאל:

.Explicit to Israel

השר ס. בגין:

במקום להתפלמס אנחנו אומרים זאת.

Explicit and unequivocal reciprocity.

~~Acts of force include~~

Indirect aggression through armed bands, forces in the territory of neighbouring states or acting from the territory of the neighbouring states; must be included in the terms "acts of force".

any forces of indirect aggression such as

המנכ"ל מר ג. רפאל:

Israel accepts the right of Jordan, Lebanon, the UAR and other neighbouring states to live in peace within secure and recognized boundaries, free from threats or acts of force. Explicit and unequivocal reciprocity is Israel's only condition for this acceptance. Indirect aggression etc.

השר א. אבנר:

Final answer to question 4:

Israel accepts the right of Jordan, Lebanon, the United Arab Republic and other neighbouring states to live in peace within secure and recognized boundaries, free from threats or acts of force. Explicit and unequivocal reciprocity is Israel's only condition for this acceptance. Acts of force include all preparations, actions or expeditions by irregular or para-military groups or by individuals directed against the life, security or property of Israel in any part of the world.

ר"מ הגב' ג. מאיר: אנחנו עוברים לשאלה 5, וכאן מתחילות הצרות שלנו.

השר א. אבן: השאלה היא: If so, what is the conception of secure and recognized boundaries held by Israel?

הצעת-החשונה היא:

Secure and recognized boundaries have never existed between Israel and the Arab States. Accordingly, they must be established as part of the peace-making process. The cease-fire lines should be replaced in peace treaties by permanent, secure boundaries to be agreed upon in negotiations between the governments concerned. The former armistice lines were not secure or recognized boundaries. The establishment of peace boundaries is open for negotiation and agreement.

קודם כל יש לומר שזה משהו חדש, ופה אני

מצטט את ג'וטון.

המנכ"ל מר ג. רפאל: במקום peacemaking process
אולי לומר
as part of the peace treaty

Should be replaced in a peace treaty

מר ט. מרון:

In negotiations between the governments concerned.

ר"מ הגב' ג. מאיר:

אני מבין ששם הוצאה איזו סלה, הסלה לא הייתה

השר ס. בנין:

טובה. ההוצאה חיונית.

אני מציע לשקול את החשונה הזאת:

The establishment of permanent boundaries secure and recognized is one of the central purposes of a peace treaty. Such boundaries are to conclude between Israel and her neighbours.

השר א. אבן: שמך החירוב והנצנוץ הזה הוא ^{החשונה} טעםט - replaced

בלי זה יש נסיגה. אפשר לומר replaced

זה ענין טעםט.

cease fire lines   הער ס. בגין: אני מציע להוציא את הסלים

. cease fire arrangements   אלא לכתוב:
should be replaced by peace treaty

ויש הגיון ברור, כי ישנם הסדרי הפסקת האש. קודם כל יש פה פגם

. replace a line by a treaty   בהגיון הפשוט. אינך יכול

. We can replace a line by a boundary   הער א. אבן:

... Permanent and secure boundaries can be attained   רה"ם הגב' ג. סאיר:
through peace treaties.

. cease fire lines   להוציא את הסלים

Permanent and secure boundaries can be agreed in peace   יש לכתוב:
treaties and negotiations etc.

Secure and recognized boundaries   טוב. אמרתי: הער א. אבן:
have never yet existed between Israel and the Arab States.

למעשה אמרתי שאלה אינם גבולות.

הער ס. בגין:

אני חושב שההיסטוריה הזאת אינה דרושה לנו.

~~הער א. אבן:~~

זה מעורר רק רגישות. נאמר רק החיוב. מה

נאמר שאף פעם לא היו קיימים? יגידו שהיו גבולות 1947.

. permanent boundaries   רה"ם הגב' ג. סאיר: אנחנו אוסרים שהם לא היו

Secure and   הער א. אבן: אמרתי גם ג'ונסון. נאמר:
recognized boundaries have never yet existed between Israel and the Arab States etc.
Permanent secure boundaries must be agreed upon in a peace treaty to be achieved
in negotiations by the governments concerned.

. must be an integral part of the peace treaty.   המנכ"ל פר ג. רפאל:

Final answer to question 5:

Secure and recognized boundaries have never yet existed between Israel and the Arab States. Accordingly, they must now be established as part of the peacemaking process. Cease-fire arrangements should be replaced by peace treaties in which permanent and secure boundaries should be agreed upon in negotiations between the governments concerned.

שאלה 6 היא כאילו פועל יוצא מהדבר הקודם.

השר א. אבן:

והצעת/החשבה היא אוסרת:

Does Israel agree to withdraw its armed forces from territories occupied by it in the recent conflict?

והצעת/החשבה היא:

When secure and recognized boundaries are established by agreement in the peace treaties, troops will be withdrawn from any positions in which they are not entitled to be under those agreements.

פה איני אומר Israeli troops . אולי

נבקש את הערבים שלא יהיו בניה שאן או שלא ייכנסו לאיזה מקום.

אני חושב שבנוסח הראשון הצעתי לומר דבר של פירוש, אבל the question is quoted from the Security Council resolution "to live in peace within secure and recognized boundaries".

השר ס. בגין: אתחיל מהחשבה אלטרנטיבית, ואחרי כן אסביר מה

ההבדל. אני מציע להשיב לשאלה זו כך:

The boundaries will be established in peace treaties and described in an annex to each of these treaties. The position of armed forces will be determined accordingly.

עכשיו אני רוצה להבהיר את הסוגיה הזאת כי היא

אחת החשובות בכל המיסמך הזה. בדרך כלל, כשקובעים גבול בחוזה-שלום,

סופיע הגבול הזה תמיד בחלק הראשון של החוזה, בכותרת territorial

והתארים אותו. אבל מאחר שזוהי בעיה רצינית clauses

מאד בשביל כל מדינה, הרי בחוזה השלום יש מפת-נספח. והנה בחוזה

השלום עם איטליה נאמרה: These frontiers are traced on the maps attached to the present Treaty (annex I).

לדעתי המשפט הזה הוא בשבילנו חשוב בקשר לדרישה שנכין מפות.

אנחנו אומרים: כאשר ייכרת חוזה-השלום, תהיה מפה והיא תהיה

annex

על פי המשפט הבינלאומי ועל פי הפרקטיקה.

אבל עכשיו אני חוזר לענין של המלה withdrawal .

אסנם יש שינוי בנוסח, ובכל זאת אין להתעלם מן העובדה שהשאלה

של יארינג היא חזרה על מה שכתוב בהחלטת מועצת הבטחון:

השר ס. בגין:

Does Israel agree to withdraw its armed forces from territories occupied by it in the recent conflict ?

זוהי שאלתו. לדעתי בכל חזרה על המלה withdrawal אין בשום אופן להתעלם מן העובדה, שכוונתה לצה"ל. כל קונסטרוקציה, אם אנחנו לא נזכיר במפורש בחשובה Israeli forces

יחכן שהכוונה תהיה שהערבים יסוגו עד לסבואות דמשק או עד לסבואות קהיר, קונסטרוקציה כזו פשוט אינה מתקבלת על הדעת. אנחנו רבים בעצם 21 חודש, בענין זה, האם להשתמש או לא להשתמש במלה withdrawal ?

רה"ט הגב' ג. מאיר: בחשובה אין withdrawal.

השר ס. בגין: י.ש. כתוב "troops will be withdrawn".

השר י. ברזילי: לא כתוב על "ישראל".

השר י. גלילי: אבל החשובה פתייחסת לישראל.

השר ס. בגין: האם חגיר ליארינג, אולי הערבים יסוגו מהעבר השני של התעלה ? זאת תהיה תשובה משכנעת !

הממשלה רנה זה 21 חודש בשאלה, האם להשתמש

במלה withdrawal או שלא להשתמש בה. הממשלה רחזה את השימוש

במושג withdrawal. כאשר הוצע לה להשתמש במלים new disposition of forces

החליטה להוציא את המלה new. כמובן שאין

ההחלטות הללו מקריות. ולא משום שחלו חלופי-גברא בראשות הממשלה

על ידי פטירתו של ראש הממשלה המנוח אלא בגלל המצב יש לומר משהו.

רה"ט הגב' ג. מאיר: יש לומר: Secure and recognized boundaries are established by agreement in the peace treaties, troops will naturally not be in any positions in which they are not entitled to be under those agreements.

אין המלה withdrawal אבל כאשר יהיה חוזה-שלום

אין שלי שלך.

השר ס. בגין:

אני מסכים לתוכן אבל לא לגורס.

אני רוצה להודיע בטפורס שהכל תלוי במשא ומתן ובחוצאות המשא ומתן. ובעצם זהו אותו הרעיון. כמובן איננו עושים שום prejudices לגבי אי-שינויים בקוי הפסקת האש,

אבל איננו קובעים מראש/ שמוכרחים להיות שינויים בקוי הפסקת האש. איננו קובעים על ידי מה שאני מציע או שאת מציעה. ישנן אפשרויות, הכל תלוי במשא ומתן. לכן אני מציע לכתוב שהכוונה היא לכל הצבאות:
The disposition of armed forces will be determined accordingly.

זהו גם כן חלק של חוזה-שלום אם מתיחסים ברצינות הדרושה למושג.

אגב, שר החוץ השתמש בנאום "in accordance with".

המנכ"ל ר"ר י. הרצוג: "The disposition of forces will be carried out in full accordance with the boundaries under the final peace."

השר א. אבן:

אני חושב שהנוסח של ראש הממשלה הוא גם נמיש.

יש בכל זאת איזה מין רמז שיהיה מצב אחר.

אני מציע לחזור לנוסח הקודם שלי ולהשאיר את הפריאמבל, לומר כיצד

אנחנו מפרשים. the Security Council resolution to secure and recognized boundaries

ואז לומר:

When secure and recognized boundaries are established the troops will naturally not be in any position which they are not entitled be under those agreements.

אסור להזכיר בהקשר זה את החלטת מועצת הביטחון.

השר ס. בגין:

למה לנו התזכורת הזאת ? למה נסתמך דווקא על

הקטע של נסיגת ישראל ?

רה"מ הגב' ג. מאיר: The disposition of forces will be carried out in full accordance with the final peace agreements ?

זה יותר מדי ברור.

השר ס. דיין:

Israel agrees to pull back. כל העתונות בעולם כתבה: back.

השר א. אבן:

זה רע מאד.

השר ס. בגין:רה"ט הגב' ג. מאיר: נדמה לי שפה זה פשוט. הוא שואל:

Does Israel agree to withdraw its armed forces etc.

והתשובה היא:

The disposition of the forces will be carried out in full accordance with the final peace agreements.

הפעם היחידה שאני מבקש לוטר דברים רק

ברזילי:

השר י. גולדי:

לפרוטוקול.

אני מצטער שיש פרוטוקול.

השר י. גולדי:

אני חושב שאין אנחנו צריכים להבהל מהמלה

השר י. ברזילי:

ואני חושב שהיינו צריכים

withdrawal

רק מי שהוא בעד זה שלא נחזיר אף שעל קהע,

לוטר

. withdrawal

מתנגד ל- . withdrawal כל החושב שלא יהיה שלום אם לא ניטוג

מאיזה שטח בירדן או במצרים, אין לו ספק מפני

withdrawal

לאחר

הסקומה.

עכשיו איננו מתווכחים בינינו, עכשיו

רה"ט הגב' ג. מאיר:

אנחנו מתווכחים עם יארינג.

אסרתי שאני אומר זאת לפרוטוקול.

השר י. ברזילי:

אני מתארת לי שפעם כבר אסרת זאת.

רה"ט הגב' ג. מאיר:

מקבלים את הנוסח הפשוט.

אני מעדיף את הנוסח שלך על הנוסח של שר

השר י. ברזילי:

החוץ.

מה תעשה אם שר החוץ מסכים לנוסח שלי ?

רה"ט הגב' ג. מאיר:

זה נוסח שלי ושלו.

נאמר: When secure and recognized boundaries

השר א. אבן:

are established the troops are not entitled to be in any position which they are not entitled to be under those agreements.

רה"ט הגב' ג. מאיר: אני מציע שנוציא את כל הפריאמבל ונאמר:

Within the framework of peace the cease fire lines will be replaced by secure and recognized boundaries between Israel and the neighbouring Arab countries. The disposition of forces will be carried out in full accordance with the boundaries under the final peace agreements.

ר"מ הגב' ג. סאיר:

הפיסקה הזאת אושרה על ידי הממשלה.

השר י. גלילי:

אם שני החלקים ישנם, זה בסדר.

השר א. אבן:

המלה replacement זהו הרמז היחיד שאנחנו

המלה

מעלים על דעתנו אפשרות של שינוי.

ר"מ הגב' ג. סאיר: נאמר:

Within the framework of peace the
cease fire lines will be replaced by permanent secure and recognized
boundaries between Israel and each of the neighbouring Arab states. The
disposition of forces will be carried out in full accordance with the boundaries etc.

רק לפני כן הוצאנו, ובצדק את המלה

השר ס. בגין:

. replaced

ר"מ הגב' ג. סאיר: לפי דעתי אם אומרים replaced אין פירוש

הדבר שמכרח להיות אחרת. היום אלה ואלה

cease fire lines וגם אם יהיו אחר כך זהים לאלה

they will be replaced by boundaries.

הפירוש אמביוולנטי, טוב שהוא אמביוולנטי.

השר א. אבן:

ר"מ הגב' ג. סאיר: איני אומר ש-replaced איננו אומר

אחרת.

הפעם אין שואלים אותנו על גבולות. אנחנו

השר ס. דיין:

עונים פה על שאלה שאיננו בשאלים. פה שאת

אומרת, זה נכון, ואין לנו ברירה ועשינו זאת. השאלה היא על גבולות

קבועים. אין לי ענין לחזור לנושא זה, כאשר שואלים אותנו על

נסיגת הכוחות.

לכן אני רוצה רק את הסיפא.

ר"מ הגב' ג. סאיר:

רק הסיפא. יש לנו שאלה קשה של הגבולות. לפה

השר ס. דיין:

לנו להזכיר זאת?

אי אפשר להנתק מהנסיגה.

השר א. אבן:

ענינו בשאלה אחרת.

השר ס. דיין:

הוא איננו שואל אותנו עכשיו על גבולות.

ר"מ הגב' ג. סאיר:

הוא שואל אותנו:

השר א. אבן:

Will you withdraw from
territories occupied in the recent conflict?

Does Israel agree to withdraw its
armed forces from territories occupied by it in the
recent conflict?

רה"ם הגב' ג. מאיר:

. cease fire lines - זו התייחסותא ל-

השר א. אבן:

. movement of forces - - הוא מדבר על

רה"ם הגב' ג. מאיר:

secure and אנוחנו אומרים, כאשר יהיו

. the disposition of forces will be carried out - recognized boundaries
etc.

. withdrawal איננו אומרים . withdrawal הוא רוצה דווקא שנגיד

...will be carried out in full accordance with the boundaries under
the final peace treatment. נאמר: -

ענינו על השאלה שלו, לא בדיוק כמו שהוצגה, אבל ענינו ואין הוא יכול
לומר שלא ענינו.

Within the framework of peace, the נאמר: -

השר א. אבן:

cease-fire lines will be replaced by permanent, secure and recognized.
boundaries between Israel and each of the neighbouring Arab States, and
the disposition of forces will be carried out in full accordance with the
boundaries under the final peace.

הוא איננו שואל על קווי הפסקת-האש. הוא

השר ס. בגין:

. occupied territories שואל על

אם תהיה השוואה בין מה שהיה קודם לבין מה

השר א. אבן:

שאנוחנו סוכנים לומר עכשיו - אין זה ענין

מספטי|אלא ענין מדיני; הרי ההצעה הזאת תיחשב כנסיגה. אז לא היינו

. withdrawal גם עכשיו איננו סוכנים לומר withdrawal

אבל אז היינו סוכרים לומר שקווי הפסקת-האש יוחלפו ב-

permanent, secure and recognized, עכשיו גם זאת איננו סוכנים לומר.

רה"ם הגב' ג. מאיר: בחשונה לשאלה 5 אמרנו זאת. שם דובר על קווי

הפסקת-האש. עכשיו הוא שואל מה יהיה עם הכוחות

הצבאיים שלנו. אנוחנו אומרים שהכוחות שלנו יהיו בגבולות בטוחים

וסוכרים שעליהם יוסכם בחוזה-שלום.

Israel's military forces will be
stationed inside the territory of Israel as delineated
etc. אולי נאמר: -

המנכ"ל ג. רפאל:

הר"ם הגב' ג. סאיר: למה לנו ? סוף סוף ברר קצת למציאות. כאילו ירחיקו

התשובות האלה אפצצ לנו את השלום, ואם נאמר

תשובות אחרות - כן יהיה שלום. במדה שאיננו אומרים אחרת במפורש

לאיזה דבר שאמרנו קודם, איננו מחוייבים להגיד יותר ממה שאנחנו

מחוייבים להגיד. הוא שואל: איפה יהיו ^{forces} - ומה אנחנו

רוצים לעשות עם ה- ^{forces} . לכל הדעות אנחנו אומרים שאין

חזות ה- ^{forces} לפני שיהיה שלום. אנחנו אומרים שה- ^{forces}

יהיו בדיוק באותו מקום שיהיה סוסכם בהסכם שלום. איש אינו יכול להתנגד לכך.

הסנכ"ל ד"ר י. הרצוג: זה ישנו בסעיף 5.

השר א. אבן: בסעיף 5 היה הענין של ^{replaced} .

הוצאנו אותו משם. יש פה נטיגה דוהרת.

השר י. ברזילי: נכתוב ככה: ^{Secure and recognized boundaries are established by agreement in peace treaties. Troops will not be put in those boundaries when they are not entitled to}

השר א. אבן: בסעיף 5 הוצע איפוא: ^{The cease fire lines should be replaced in peace treaties by permanent, secure boundaries to be reached in negotiations between the governments concerned.}

הרעיון של ^{replacement} יצא משם.

הסנכ"ל ד"ר י. הרצוג: אולי אפשר להכניס לשם ?

השר ס. בגין: בהסכם הגיוני לאותה תשובה אני מציע לומר:

^{With the establishment of agreed and recognized boundaries the disposition of forces will be determined accordingly.}

זהו המסך הגיוני לסעיף 5.

השר א. אבן: כאילו אתה יכול להגיע לאלכסנדריה.

השר ס. בגין: אז הם יכולים להגיע לחל-אביב. זה בדיוק

הנוסח שנתקבל בקוי-היסוד של הממשלה.

שם יש ^{replacement} .

השר א. אבן:

^{replacement} .

לא. תקרא. שם אין זכר ל-

השר ס. בגין:

השר י. גלילי: נקוי היסוד של הממשלה אין replacement .

אני רוצה להפנות את תשומת לבכם לכך

שבנוסח שהציעה ראש הממשלה נשארו הפלים carried out .

פירושו שזה יתכן.

רה"ט הגב' ג. מאיר: לא, פירושו ביצוע.

השר מ. קול: מדוע לא להשתמש במלה ? disposition

השר י. גלילי: שם נשאד: The disposition of forces will be carried out in full accordance etc.

היינו זה ייצא לפועל בהתאם לחוזה-השלום.

השר א. אבן: אז נאמר The cease fire lines will be replaced

(זה מה שאמרנו ופורסם, אני מציע שלא

When they will be replaced by permanent, secure and recognized boundaries (זהו) between Israel and each of the Arab countries, the disposition of the forces will be carried out under the final peace agreement.

השר מ. בגין: פירוש ההקשר הזה כמו שנאמר בעתונים withdrawal .

במקום withdrawal שהממשלה לא רצתה לקבל אפשר

לעשות circumscription . מה שאני מציע, אינו סוגר שום אפשרות

אבל גם אינו אומר שום אפשרות.

רה"ט הגב' ג. מאיר: אני מבינה שיכול להיות ויכוח על המלה

replacement . אני מבינה את התוכן של הויכוח.

זה לגיטימי ובסדר. אבל אני כוונת אם פה דווקא יש מקום לויכוח כזה

ואם הוא הכרחי. לפי מיטב הכרחי והנבחי אין הוא הכרחי. כאשר אנחנו

אומרים שה-forces יעמדו באותם המקומות שעליהם יהיה הסכם, הרי

אמרנו דבר ברור.

השר י. גלילי: אנחנו אומרים יותר מזה שהצבת הכוחות תצא

לפועל.

רה"ט הגב' ג. מאיר: בהתאם להסכם השלום. אם יטכינו שאין צורך

נ- replacement וודאי טוב.

הבעיה הסדינית היא: מדוע הייתה ישראל

השר א. אבן:

The cease fire lines will be replaced etc.
מוכנה בנובמבר לומר

רה"מ הגב' ג. סאיר: פה אין מבקשים זאת מאתנו.

השר א. אבן: אני מציע שבתשובה לשאלה 5 יהיה כחוב:

The cease fire lines should be replaced by permanent and secure boundaries.

השר י. גלילי: אני חושב שמאז אוקטובר ישנה החמרה מהצד השני.

השר ס. בגין: הם סבורים עכשיו על גבולות 1947.

רה"מ הגב' ג. סאיר: התשובה לסעיף 5 נקראת כך:

Secure and recognized boundaries have never yet existed between Israel and the Arab States. Accordingly, they must now be established as part of the peacemaking process. Permanent and secure boundaries should be agreed upon in peace treaties to be reached in negotiations between the Governments concerned.

הכל נאמר פה.

השר ס. בגין: הכל נאמר פה. כל האמפציה.

רה"מ הגב' ג. סאיר: עכשיו אנחנו אומרים, כי כאשר זה יקרה, המקום

של החיילים יהיה בהתאם the boundaries determined in peace treaties.

השר י. ברזילי: Permanent and secure boundaries replacing the cease fire lines.

רה"מ הגב' ג. סאיר: לא נחנוד אם יאסרו, replacement

אבל אין זו מלה שצריך להגיד אותה בכל רגע.

כאשר אנחנו אומרים אותה פה, איש לא יוכל להגיד שבאיזה מקום יש

"לא נזוז אף אשעל אדמה".

השר י. ברזילי: אם אפשר לומר פעמיים ושלש "חוזה שלום", כך

אפשר לומר "קוי הפסקת האש".

רה"מ הגב' ג. סאיר: יש הבדל כי בלי חוזה שלום לא קיים שום דבר.

replacement או לא replacement זה תלוי

בחוזה-שלום. אמרנו agreed and secure boundaries ילזה צריך גם הצד

השני להסכים.

השר ח.ס. שפירא: השאלה היא: האם יוכלו לומר שאנחנו חוזרים

סמך שאמרנו בשטח זה ?

ר"מ הגב' ג. מאיר: לפי מיטב הכרתי אינכם יכולים לוטר זאת.

אֵינָנוּ מוֹכְרִיִּים כִּמוֹ כָּל תּוֹכֵי לוֹמֵר בְּדִיוֹק כָּל

הפסוקים מחוץ לאותם הפסוקים שהם בשבילנו תנאי בל יעבור.

replacement זה לא תנאי שלנו. תנאי שלנו שיהיה הסכם שלום.

שהגבולות יהיו סוסכסים ובטוחים. אלה הם התנאים שלנו.

השר א. אבן: פה זה דינסי. לא רק בנאום הזה בעצרת הופיע

המונח הזה. הוא הופיע גם בנאומי ראש

הממשלה מדצמבר 1967 ואילך. אי כלילת המונח הזה יתפרש כשינוי
עמדתנו. לא שינינו את עמדתנו. הממשלה לא החליטה לבטוש את הדברים

replacement שקבלה במשך שנתיים. מיסטך כזה, שלא יכול את הסלה

לא בסעיף 5 ולא בסעיף 6, פירוש/ הדבר שהחלטנו לשלול מעצמנו כל
טעם של תיסרון וכל רצון טוב.

הסדר מ. כג"ן : זה ענין ל- . negotiation

הש"א א. אבן:

ישנם עשרים נאומים והודעות שבהם הופיעה

המלה replacement . יכול להיות דבר שיש

בו משום המרה מכחינה משפטית ולא מכחינה טריטוריאלית, אבל זה

נותן איזה רושם שהדבר איננו סגור. זו תהיה תוצאה דיפלומטית של

השטח המוכר גם מסעיף 5 וגם מסעיף 6.

ר"מ הגב' ג. סאיר: לו חשבתי שזה ככה, הייתי תוסכת כך. לא

הייתי מציעה עכשיו שהממשלה תחזור בה ממה

שהסכימה לו קודם. אבל איני חושבת שזה נכון.

הסר ס. דיינ:

בתור בעל "זכות היוצרים" שהעלה את השאלה על

הסעיף הזה, אני מציע שאם שר החוץ חושב שיש

אמצעים להחזיר את המלה replacement הרי לכל הדעות היא

צריכה להיות בסעיף 5 ולא בסעיף 6. נגמור את סעיף 6, ולאחר

שנראה את המיסמך כולו, אולי נסכים להכניס לסעיף 5 את המונח.

בסעיף 6 אני מציע שתבוא מלה אחרת במקום

ר"ס הגב' ג. סאיר: נשאיר את הטעיפות 1 ו-5 עד לסוף הדיון.

איך נכתוב סעיף 6 ?

השר ס. בגין:

With the establishment of secure and agreed boundaries...the disposition of the forces will be determined accordingly.
השר א. אבן: the disposition of forces will be carried out in full accordance to the boundaries determined in the peace treaties.

השר ס. בגין: במקום המלה carried out אני מציע לכתוב

determined.

השר א. אבן: אני מציע לכתוב . carried out

השר י. גלילי: בנקודה זו אני מציע לא לשנות.

השר א. אבן: When permanent secure and recognized boundaries are established by agreement in peace treaties between Israel and the Arab States etc.

השר ס. בגין: לכל הדעות צריך להכניס את המלה . agreed

השר א. אבן: When permanent secure and recognized boundaries are agreed upon and established between Israel and each of the neighbour Arab states the disposition of forces will be carried out in full accordance with the boundaries under the final peace treaty.

השר ס. בגין: פה תוכל לומר גם under the peace treaty

או . in the peace treaty

אנחנו מגיעים לשאלה 7. יארינג שואל:

השר א. אבן:

האם הסכמה עקרונית על בעיה הפליטים תספיק

Does Israel agree that, if a plan for the just settlement of the refugee problem is worked out and presented to the parties for their consideration, the acceptance in principle of such a plan by the parties and the declaration of their intention to implement it in good faith constitute sufficient implementation of this provision of the Security Council resolution to justify the implementation of the other provisions?

זוהי שאלה המופיעה אצל הערבים נגד חביעה

השר ס. רייך:

חופש השיט בתעלה סואץ.

הצעת-התשובה שלנו היא:

השר א. אבן:

Israel's proposals for a settlement of refugee problems arising from the 20 year old conflict were outlined by the Foreign Minister in the General Assembly of the United Nations on October 8, 1969. Israel will contribute to the elaboration and implementation of a regional plan, with international aid, designed to resolve refugee problems in the Middle East.

Agreement in principle by the governments concerned on a plan for settlement of refugees problems in the framework of regional and international cooperation would constitute implementation of this provision of Resolution 242

אני אומר בזה כי יש לנו גם בעיה עם יהודי ארצות המזרח.

יש פה סמך מלכודת. אני חושב ששר הנסחון

השר ס. בנין:

התכוון לכך בהערות. אנחנו פה הנתבעים

"a plan by the parties and the declaration of their intention to implement it in good faith constitute sufficient implementation of this provision of the Security Council resolution to justify the implementation of the other provisions".

במלים אחרות הוא אימץ לו את התיאוריה של הערבים שבפתרון בעיה

הפליטים, כפי שהיא נראית, תלויה ההגשמה של ה-other provisions

ומיד אחרי זה בא העניין של חופש שיט.

לכן מה שאני מציע הוא שלא פה - אלא במכתב,

ואני מקווה שתקבל את ההצעה, שיהיה מכתב-לואי

covering letter

השר ס. בגין:

ובו תעיר לו, שאם הכוונה לכך, שאם יוסכם נביח בחוזה שלום על חופש השיט בסואץ והצד השני מתיר לעצמו להחזיק אותה סגורה בפני

א. ניות הנושאות וגל ישראלי כל עוד לא נפתרה בעית הפליטים, אין לזה מקום.
 אף אני מציע שיתקבל *reference* תוך תשורה.
 אנחנו ~~נמנעים~~ - לא נאה לומר לאדם שיקרא מה שנאמר לפני מספר חדשים +
 תכנית חיובית אזורית.

השר ס. דיין: אני מציע לומר לו: הנושא הזה הוא נושא לעצמו

ואיננו רואים את הקשר שלו לסעיפים אחרים.

אנחנו עונים לגופה של השאלה איך אנחנו רואים את פתרון הבעיה הזאת.

אבל הוא שואל: האם אתם חושבים שאפשר להתנות בעיה אחת בשניה?

אנחנו יודעים על מה מדובר. מדובר על חופש השיט בסואץ. על ידי זה שאיננו מסתייגים מקשירת שני העניינים זה בזה, אנחנו כאילו מסכימים לכך שאי אפשר שיהיה לנו שייט בסואץ לפני שיוסכם עקרונית על תכנית לפתרון בעית הפליטים.

השר א. אבן: אפשר לומר שתהיה נסיגה לגבול חדש לכשיהיה

הסכם חדש.

השר ס. דיין: יש דברים שאפשר להפריך ביניהם ויש דברים

שאי אפשר... אנחנו טוענים פה את הטענות שלנו,

לא את הטענות שלו, כשאנחנו אומרים: איננו רוצים להשיב על פינוי

השטחים לפני שיש גבול קבוע, בטוח ומוכר, אנחנו מסבירים מדיניות.

מדוע איננו צריכים להסתייג מהמדיניות בדברים שאין בהם שום קשר

בין פתרון בעית הפליטים לבין פתרון בעית חופש השיט בסואץ? פתרון

אזורי של בעית הפליטים אין לו ולא כלום עם פתרון בעית חופש השיט

בתעלת סואץ...

רה"מ הגב' ג. מאיר: אנחנו צריכים לומר שזה יבוצע לפני שלום ואחרי

שלום.

השר ס. דיין: אני מוכן לומר שזה יבוצע במסגרת תכנית אזורית

לפני שלום.

השר א. אבן:

הוא מוכרח לנתק בין שתי הבעיות. לא התנינו

פתרון בעיה זו בשום הסדר מדיני. את זאת אנו

אומרים גם עכשיו.

פתרון בעית הפליטים דורש טיפול מיוחד.

הסנכ"ל מר ג. רפאל:

אגב, לפני מלחמת ששת הימים עמדנו

רה"ט הנב' ג. מאיר:

הרבה פעמים באו"ם ואסרנו, אנחנו מוכנים

לשבת ולדון בענין הפליטים בלבד.

אין זה קשור בענינים אחרים.

השר מ. דיין:

onus

כדאי להכניס את ה-

השר מ. בגין:

שלהם על עצם קיומה של בעית הפליטים.

אנחנו עוברים לשאלה 8 בקשר לענין הפירושים

השר א. אבן:

וזו ~~השאלה~~ לשונה:

Does Israel agree that the territorial inviolability and political independence of the States in the area should be guaranteed: (a) by the establishment of demilitarized zones; (b) through additional measures ?

עמדנו כמעט בכל התכניות שהגינו בהן היתה

שיש רעיון של פירוז, לפעמים פירוז בסיני, לפעמים פירוז במקום אחר.

לכן התשובה לדעתי צריכה להיות כך שאין היא אומרת "לא", אבל

היא גם אינה מחייבת את הפירוז. ברוח זו אני סנסח את הצעת התשובה:

In addition to the establishment of agreed boundaries other security arrangements should be discussed by the contracting governments with a view to avoiding the kind of vulnerable situations which have led to hostilities in the past. Pending discussion and agreement it is not possible to determine what their arrangements should be.

השר א. אבן:

אני אומר שאפשר להגיד כן ואפשר להגיד לא.

השר ס. בנין:

במסמך היה פעם רעיון של פירוז. אבל הממשלה

במפורש עשתה לביזיה לגבי הרעיון הזה בהחלטתה

מה-31 בדצמבר 1967. היא קבעה אז, שמעתה ואילך קובעות רק ההחלטות

של גובמבר, כלומר רעיון הפירוז ננטש על ידי הממשלה, ולדעתי בצדק,

לאור ההתרחשויות והנסיבות שבאו אחרי זה. ראשית כל אין ספק שלמצרים

יש טילים. אבל אפשר לומר שאין שום צל של ספק שיהיו לה טילים. אפילו

פירוז חלקי של טיני למשל אין בו שם הגנה מבחינת הסווח לגבי נשק כזה.

שנית: לגבי מה שאנחנו כולנו קוראים בשם "אל פתח", יש בכל זאת הורעות

מפורשות של כל שליטי ערב שאפילו לו היה הסדר או חוזה שלום, יוסיף אל

פתח להתקיים ולפעול נגדנו, והם גם יושיטו לו עזרה. שום פירוש לא

יועיל פה לגבי אל פתח. הם יטענו את טענותיהם, אפילו אילו היו נותנים

איזו התחייבות שהיא.

לדעתי צריך להתחיל להתרחק מ"ק פרסה על

מ"ק פרסה מענין הפירוזים. זוהי עכשיו ההזדמנות גם כלפי חוץ, ביחוד

שגם בתכנית האמריקאית, כאשר הם מדברים על קירבה ל-4 ביוני הם

מכניסים את הענין של demilitarized. זוהי מעין הקלה

בשבילם לתבוע את נסיגתנו כמעט המלאה; הם אומרים: אבל יהיו demilitarized

zones. זה צריך להיות הפתרון. זה מזכיר בהשאלה את

ענין הערובות של ארבע המעצמות, את החתימה של מועצת הבטחון. זה

הכל עורבא פרח מבחינת הבטחון הלאומי. מכל מקום זוהי המסקנה שאליה

בשעתו הגענו. מכל מקום אני הגעתי למסקנה זו והצעתי מה שהצעתי.

demilitarized zones. security arrangements, לא אמרנו באיזו שהיא תשובה ליארינג. דברנו על

additional security arrangements אבל המלה demilitarized לא יצאה

מפינו בשום מיסמך ליארינג. לכן אני מציע דווקא להשתמש בהזדמנות זו

Experience in this region and elsewhere in the world proved that the demilitarisation of zones is not a real guarantee against inviolability of those zones themselves.

רה"ט הגב' ג. סאיר:

השולחן הזה יוכל לקבוע את זה ? הממשלה
לא החליטה לוותר על האפשרות הזאת, אם כי

לא החליטה להתחייב.

השר ס. בגין:

הרשי לי להציע הצעותי. את יכולה להתנגד להן
גם מבחינה מהותית וגם מבחינה פרוצדורלית.

אנחנו יושבים פה כדי לעשות מלאכה.

השר י. גלילי:

והא ראייה שגם עשינו מלאכה.

השר ס. בגין:

אני יכול להביא פרוטוקולים של שתי ישיבות

הממשלה, בהן הוצע לבטל החלטה על פירוז

של חלק מסיני. ב-31 בדצמבר 1967 באה רביזיה של החלטה קודמת.

לכן נאמר: מעתה ואילך יחייבו ההחלטות של נובמבר. בהחלטות של

נובמבר אין שום זכר לסיני.

אני מציע להשיב כך ולהוסיף במשפט כולל:

Any measures of security may be discussed by the contracting parties
regarding military clauses of the peace treaty.

ווראי בכל חוזה-שלום אפשר להגיע לכל סיני

הסדרים. יש לנו גם נסיון עם אזורים ספורזים משלנו. במשך יותר

מ-18 שנה הם גרמו לנו את הצרות הגדולות ביותר. ובאשר לשאלה

שעור מעט תבוא - הוא שואל אם נסכים לפירוז שטחים על הצד שלנו,

אני רוצה לומר שמעולם לא היה פירוז כזה, אלא כאשר הכוחות הסוריים

עמדו בצפון בחלק מסיני של ארץ ישראל, והם יצאו, הסכמנו אז ששטחים

אלה יהיו ספורזים. אבל מעולם לא הסכמנו שכוחות שלנו ייצאו

והאזורים יהיו ספורזים.

לכן אני אומר שצריך להשתמש בהזדמנות זו ולומר

לו באופן ברור, שהיה נסיון מסיים - אגב לאמריקאים הרמז הזה

הוא המוקד של כל פעולות demilitarized zones

האיבה יאמר משהו, אגב, גם האזור המפורז בגרמניה מעבר לריינס

real guarantee

הוא .

הוא נסיון סר - אינו

השר ס. בגין

guarantee for territorial inviolability etc.

שואל האם זהו

אני מציע לומר לו: It is not a real guarantee. אחרי כן נאמר לו

measures of security discussed by the contracting parties

איזה

אנחנו מציעים.

השר י. ברזילי:

כמובן שזהו ויכוח יסודי. האמת היא שבממשלה

אף פעם לא הוחלט, לא לחיוב ולא לשלילה, בענין

הפירושים. אבל דיבורים על כך היו. יותר דברו על פירושים אלה

שחשבו שיש להחזיר שטחים סטויים. ראינו שנכניח אם יוחזרו שטחים, רבים או מעטים, ~~סן הגדה אצאצא~~ לירדן, חשוב הוא שיהיה שם פירוש. היתה שאלה: האם

ירדן תהיה חפשיה להכניס לשם צבא או לא? היה ברור לאלה שאמרו

שיש להחזיר שטחים, שיש להבטיח שירדן לא תוכל להכניס לשם צבא. זה

היה ענין של פירוש. או נאמר אם נחזיר מסיני, כפי שהציע שר הבטחון,

להחזיר בחנאי שלום שלישי או חצי מסיני, האם תוכל מצרים להכניס לשם

צבא?

השר ס. דיין:

חצי קטן.

פירוש היה גרנטיה שלנו בסדה שאנחנו מחזירים

השר י. ברזילי:

שטחים. אם אין שלום, אין החזרת שטחים

וטסילא כל הענין איננו קיים. כל זה מדובר רק לסיטואציה של שלום.

בעצם אינני פוחד בעד המלה המפורשת של "פירוש".

יכול להיות, גם אם יהיה שלום, גם אם יהיו סדרי-בטחון, יכול להיות

פירוש. פירוש יכול להיות רק לטובתנו שבשטחים שיוחזרו לא יוכלו

הסדירות הערביות להכניס צבא. אבל אם נאמר פירוש לא ו- additional

measures גם כן לא, הרי יהיה חוסר נכוונות לגמרי מצד ישראל

ללכת לקראת איזה דבר.

השר ס. דיין:

אני מתנגד באופן החריף והקיצוני ביותר

לענין הערבות או פירוש בקשר להסכם בין

הארבע, ושם זה לא בא בחור אמצעי-הסדר לשטחים שנפנה אלא זה בא

בחור אמצעי לבטחון ישראל. הם מדברים על הגדה המערבית והם מדברים

השר ס. דיין:

על שארם-א-שייך. אנחנו עונים כרגע לשאלות במציאות פוליטית מסוימת.

אני מציע שנחיל סדר חיובי. תסלחו לי על

האנגלית שלי. אני מציע:

Israel holds that the establishment of agreed boundaries and the recognition of the full sovereignty of the concerning states is providing etc.

אחרי כן אפשר להשאיר במסגרת הסדר בין המדינות

כאן, הן יכולות לדון על אמצעים נוספים.

רה"ם הגב' ג. מאיר: בדיוק.

השר ס. דיין: ישראל היא רבנית, וכן המדינות האחרות. הן

יכולות לקבוע בעצמן אם הן רוצות ומסכימות לערבות

או לא, אם הן רוצות בכוח זר או לא. אם כן, הרי זה רק ברצונה של

אותה מדינה כאמצעי נוסף, אבל לא הסדר כפוי או מוכתב מראש ושאותה מדינה

אינה זכאית לבטל אותו. מה היתה כל הצרה שלנו בשעתה בסיני או בעין

גב ? הסידורים האלה אכלו את שינינו, כי בהסכם הפסקת האש אסור היה

לחיילים לשבת שם, ובתוקף זה יצאו הסורים משם.

השר ס. בגין: אחרי כן נכנסו על ידי שוטרים.

השר ס. דיין: למדנו משהו במשך עשרים השנים. נניח שזה היה

היטל. איני טוען עכשיו האם צריך היה לעשות

זאת באותן השנים או לא. אבל אם הדבר הוא חלק מהסדר מראש, אינך

בן חורין לבטל אותו. אבל אם אתה אומר, הבסיס הוא הרבונות המלאה של

כל מדינה ומדינה, ואחרי כן יכולות המדינות כאן לדון על אמצעים

נוספים הרי זה ענין אחר, כמו שלמשל אם צרפת מסכימה שכוחות אמריקאיים

יישבו בארצה, הם יושבים.

רה"ם הפנ' ג. מאיר: אני שואלת את שפירא וגלילי מה דעתם להצעה זו.

השר ח.מ. שפירא: אני מסכים.

השר ס. דיין: מה קרה ? עכשיו אני צריך לבדוק את עצמי.

רה"ם הגב' ג. מאיר: איך אתה מפרש שר החוץ את השאלה של יארינג ?

השר א. אבן: הוא מצטט את החלטת מועצת הבטחון.

השר א. אבן:

שם זה ישנו כאפשרות. המצב הוא כזה: הממשלה מעולם לא נטשה את הרעיון של פירוז. היא גם לא התקשרה אליו. אמנם ביוני 1967 הציעו הצעות שכולן היו סבוסטות על פירוזים. הוגשו לממשלה גם הצעות שהיה בהן משום פירוז. הוגשה תכנית אלון. ראש הממשלה הסבוח הציע שהפירוז יהיה חלק בלתי נפרד מהשטחים המאוכלסים שאינם צריכים להיות אצלנו, אבל הירדן צריך להיות גבול הבטחון. כאשר אומרים ששום צבא יאצא לא ערבי לא יחצה את הירדן, אתה למעשה מעורר את אפשרות הפירוז.

השר מ. בגין: באותו ראיון אמר ראש הממשלה הסבוח אא מה זה פירוז.

הוא גם שאל: מי ישמור על הפירוז?

השר א. אבן: התשובה צריכה להיות, כפי שתמיד עשינו, גם

ב-8 באוקטובר: לא התחייבנו על פירוז אבל גם לא

סגרנו עליו את הדלת. אמרנו: In addition to the establishment of agreed territorial boundaries, we should discuss other agreed security arrangements designed to avoid the kind of vulnerable situation which caused a breakdown of the peace in the summer of 1967 etc.

אבל אני מסכים להצעה שר הבטחון לומר היות והם קובעים שפירוז זוהי ערובה לבטחונה של מדינה, הרי זה ענין להסכם בין מדינות באזור.

הסכמ"ל מ. ג. רפאל: ואז אומרים additional arrangements.

השר מ. בגין: אתה אומר איזה any security measures.

השר א. אבן:

by the contracting Governments
אלה החושבים שהסדרי-בטחון באים במקום הגבולות

הקבועים.

השר מ. בגין:

Any security measures can be discussed by the contracting Governments.

השר א. אבן: Any other security arrangements or measures can be discussed by the contracting Governments.

השר י. גלילי: אני מבין שאנחנו גורמים את הנושא של פירוז

בזיקה לעצמאות ורכונות יותר מאשר בזיקה

לבטחון, שהרי הדבר גורר אחריו התערבות, דריסת רגל לכוחות אחרים -

נושא אשר חרדנו מפניו, ובצדק, הרבה זמן. לכן אני מקבל את ההצעה לומר,

שבנוסף לחוזה שלום, שיבטיחו את הרבונות המלאה של כל המדינות הקשורות

השר י. גלילי:

בהם, לרבות גבולות בטוחים ומוסכמים, ובסיפא יהיה כתוב:

other security arrangements will be discussed etc.

May be discussed

רה"ט הגב' ג. מאיר:

Measures.

הסנכ"ל סר ג. דפאל:

לא בנוסף כי אם על יסוד.

השר ס. דיין:

In the framework etc.

השר ס. דיין:

על יסוד ריבונות אפשר לדבר.

השר ס. דיין:

On the basis of peace and full sovereignty of states etc. הייתי אומר:

השר א. אבן:

On the basis of peace providing for full respect for the sovereignty of states and the establishment of agreed boundaries, other security measures may be discussed by the contracting governments.

השר א. אבן: שאלה 9 אומרת: Does Israel agree that such demilitarized zones should include areas on its side of its boundaries?

השר ס. דיין: הייתי עונה: ראה נאום של ישיבת הנביא "והיה

באחרית הימים".

הסנכ"ל סר ג. דפאל: הייתי עונה: ראה התשובה לסעיף 8.

רה"ט הגב' ג. מאיר: אני מציע שכתשובה על שאלות 9 ו-10 נפנה אותו

לתשובתנו על סעיף 8.

השר ח.ס. שפירא: הוא יראה את עצמו נפגע מזה. הוא מציע איזה

דבר, ואנחנו עונים לו "ראה".

רה"ט הגב' ג. מאיר: אנחנו צריכים לומר לו שחשובתנו היא אותו הדבר.

אפשר לחזור על אותו הדבר.

השר ח.ס. שפירא:

השר א. אבן: The answer on the questions 9, 10 emerges from the answer on 8.

רה"ט הגב' ג. מאיר: חשובתנו לשאלה 8 כוללת גם תשובה על השאלות

אולי.

השר א. אבן:הסנכ"ל ד"ר י. הרצוג: לא, תשובה אחת לכולן.השר ס. בגין: האם בכל זאת ההכללה הזאת אינה משאירה את הדלת

פתוחה לאפשרות חיובית בקשר לשאלה שהיא

atrocious ? פה ישנה שאלה: האם נסכים להקים מצדנו אזורים

May be discussed etc.

מפורזים ? ישנה תשובה כוללת:

פירוש הדבר שמשתמע שאנחנו לוקחים דבר כזה בחשבון. אני

חושב שאין איש פה לוקח בחשבון פירוז מצדנו של הגבול המוסכם והבטוח.

לדעתי אנחנו יכולים להשיב זאת, כדי להסיר ספק מלב מישהו. לדעתי אסור

להשאיר פה ספק. לכן אני מעלה מחשבה, היות והוא אומר מצדנו, לדעתי אסור:

Considering the fact that Israel's neighbours maintain or have maintained a permanent state of belligerency against Israel there is no foundation for such a proposal.

סותר לומר שאין כל הצדקה להצעה כזאת.

השר א. אבן: הוא מדבר על היפותיזה של שלום, לא של מלחמה.

אנחנו מסרבים להכנס לזה. יש שלש שאלות על

security arrangements. חשובה, שהצדדים יכולים לדון על security arrangements

לפי רצונם זוהי החתמות מכל צבא או"ם.

השר ס. בגין: עם סעיף 10 מתחזקת הנקודה שלי עוד יותר.

שם ישנה שאלה, האם אנחנו מסכימים להכניס כוחות

או"ם.

רה"מ הנב' ג. מאיר: ב- demilitarized zones זאת אומרת

. demilitarized zones

שצריכים להיות

דווקא משום ששתי השאלות מתחברות:

השר ס. בגין:

a) demilitarized zones on your side; b) maintaining of UN forces in the demilitarized zones...

such measures may be התשובה הכוללת היא

governments.

discussed by the contracting ~~governments~~ governments. על המשתמע מהם.

~~governments.~~

השר י. ברזילי: כאן לא נאמר such measures אלא

additional measures.

השר א. אבן: יש measures להגבלת כוחות.

השר ס. בגין: אתה עכשיו משכנע אותי ב- selling the good

שעליהם עבדנו עכשיו. ideas

הסנכ"ח סר נ. רפאל: אנחנו נותנים את כל ה- safeguard

כדי לא להכנס לבעיה. למה להתרועע ~~הוא~~

אתה עכשיו ?

השר ס. בגין: לנו ישנה הערכה אחרת של התשובה הכוללת.

אם שואלים אותנו ברורות, האם תסכים שעל

צדכם יהיו ~~demilitarized zones~~ maintaining UN Forces in the demilitarized zones

הארבע היא שיהיו demilitarized zones with UN forces

הפתח שנשאר יש בו סכנה. לכן איני רואה מבחינה דיפלומטית שום דבר

חסור בכך שנאמר רברים מפורשים ביחס לשתי ההצעות הללו, שהממשלה

תסיר שללה אותן. שר החוץ הודיע שהוא תספקן הגדול ביותר ביחס

לכוחות או"פ מבין שלשת המילירדים (אני רוצה לתקן מתמטיקה,

צריך לומר "ועוד 3 מיליון") נפשות עלי אדמות. מדוע לא לומר זאת ?

אם לא נאמר זאת בספורש, זה יתפרש סיר שאנחנו לוקחים בחשבון גם

אפשרות של כוחות או"פ.

השר ס. דיין: אין לנו ברירה אלא לומר משהו שלילי בעיקר

למעוף זה. מזה התחילה המלחמה, בהוצאת כוחות

או"פ, וכן גם ביחס למעוף 9. אולי נחבר מעוף 9 ו-10 ביחד כפוף לנאמר

במעוף 8: הסדרים מסוג הנאמר במעוף 9 ו-10 לא קידמו או לא שימשו

השר ס. דיין:

יסוד (רה"ט הגב' ג. מאיר: לא מנעו.) להסדרי הבטחון. מזה התחילה
 המלחמה. עכשיו אתם רוצים לחזור לזה? איננו יכולים לתת להם לצאת
 מהענין הזה לגמרי "יבשים". הייתי אומר "כפוף לנאמר בסעיף 8"
 other security measures will be discussed.
 ואשר להצעה המעשית המוצעת
 בסעיף 9 ו-10 יש לומר: נסיוננו הראה שהצעות כאלה לא קידמו את
 השלום או לא הבטיחו את עניני השלום באזור.

המשך הדברים רשמה ל.צ.

/

ועדת-ניסוח - 1.4.69 סודי ביותר .57.

השר מ. דיין:

הייתי אומר, או כפוף או בלי לפגוע, ושם
לומר - other security measures . בקשר להצעות הממשיות בסעיפים אלה,

לומר שהאמצעים האלה לא קידמו ולא הבטיחו את ענייני הבטחון באזור.

השר א. אבן: אתה מדבר על סעיפים 9-10, כלומר, לגבי הצד

שלנו. אני אציע להכניס כאן הסדר בכלל בלי

הסלה - - Removal .

השר מ. בגין: כחומר למחשבה, בקשר עם סעיף 10, הכינוחי כאן

ציטטות מדברים שנאמרו, וחשוב לנו ל מאוד

On May 31, 1967, the Egyptian Government removed the United Nation Emergency forces stationed in Gaza and at Sharm-Al-Shakh. The Arab States concentrated their armed forces against Israel with the declared purpose to destroy Israel. With such an experience Israel can not accept the stationing of United Nation forces as measure of security in the Middle-East. XXXXXX לחזור עליהם. קודם-כל:-

אלה הכל ציטטות מדברים שנאמרו, אפשר להוסיף

ולומר: Our very existence was in danger. - - - עם נסיון כזה,

אנחנו אומרים שכוח-האוו"ם איננו - - - measure of security .

השר א. אבן: זה אני יכול לומר בנאום, כאשר אני מגיש לו את

התשובות, אבל לא בנוסח התשובות עצמן.

היו"ר רה"ט הגב' ג. מאיר: חוץ מזה, אי-היעילות של כוח האוו"ם לא התחילה

ב-31 במאי אלא נמשכת 20 שנה.

השר מ. קול: כיוון שאנחנו יודעים מה שהם זוממים, לא כדאי

לחזור על הדברים שהשר בגין אמר עכשיו. הם

רוצים להגיד שכוח האוו"ם יהיה כפוף למועצת-הבטחון, ואז לא יהיה מה שהיה

בפעם הקודמת.

אני מסכים.

השר מ. בגין:

השר מ. קול:

אני מציע לכלול מה ששר-הבטחון הציע,
ולהגיד שזה לא היה פתרון, לא עזר לפתרון,

ולא לחזור על מה שזה.

השר א. אבן:

ההצעה אומרת: without prejudice,
אי-אפשר לדבר על הכל. הנסיון הוכיח שאי-

אפשר לדבר על הכל.

השר י. גלילי:

במקום להגיד שזה לא מנע מלחמה, אני מציע
לומר שזה לא מנע את הפעולות החוקפנות.

אני מציע לייחד זאת לבעיות שלנו רק בהקשר של ישראל וערב.

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר:

יש לנו עוד סעיף 11.

השר א. אבן:

מה אנחנו צריכים לקבוע את הצורך בחוזי-

שלוט ולנמק זאת במה שאני מגדיר:
with established norms of international law and practice.

אין כאן חידושים, מה שהיה טוב בשביל מדינות אחרות, אנחנו יכולים

לטעון מה. על-כן ישנה הפתיחה הריטורית: -

It is vitally important that the peace should be juridically expressed and contractually defined in accordance with established norms of international law and practice. Accordingly, Israel's position is that the peace should be expressed in bilateral treaties between Israel and each Arab State incorporating the agreed conditions for a just and lasting peace. The treaties, once signed and ratified, should be registered with the Secretariat of the United Nations in accordance with Article 102 of the United Nations Charter.

כלומר, אי-אפשר להגיע להסכם, אלא אם ההסכמים --
should be registered with the Secretariat of the U.N.

אני חושב שהמשפט האחרון של הטימא על

ה- Implementation of the agreements constituting permanent peace
ברישא של סעיף א'.

יפה.

השר מ. בגין:

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר: אנחנו חוזרים עכשיו לסעיפים הראשונים,

נתחיל מסעיף 1. הנוסח המחקן אומר:-

Israel accepts the Security Council resolution 242 for the promotion of agreement on the establishment of a just and lasting peace which can be reached,

to be reached by negotiation between the parties on all matters mentioned therein, followed by agreement and the joint signature and application of appropriate treaty engagements.

המלה appropriate לא נראית לי, כי אז צריך יהיה מישור לקבוע מה

זה appropriate .

מר ת. מצא מירון: המלה appropriate עוזרת לנו.

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר: לא נחתום על treaty of agreement

, ולא appropriate treaty engagements

צריך כאן משהו אחר, צריך למצוא נוסחה יותר טובה.

השר א. אבן: אפשר לכתוב כאן to be reached ובל

followed by and כל המשפט הזה של:-

. all the rest of it

ואח המשפט האחרון אני מציע לנסח כך:- Implementation of the treaties begins only when agreement has been agreed upon.

השר מ. בגין: אני מציע לך להוציא זאת.

השר א. אבן: יש לזה ערך כפול, כדי שיידעו שאנחנו לא

בורחים מהמלה Implementation .

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר: זה נחוץ לנו עכשיו לאור אאאאאא הדרישות

של הערבים.

השר א. אבן: Implementation of the treaties begins only when agreement has been concluded.

treaty engagements

לא אמרנו

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר:

. peace treaty

ולא אמרנו

and ~~signatures~~ the joint ... to be reached ...
signature of the treaties.

signatures

אני מציע לא להזכיר

מר י. מירון:

כי אז יש שאלה של ראטיפיקציה.

agreement on the

אפשר לומר:

השר א. אבן:

conclusion of treaties to be reached by negotiations between the
governments concerned.

Implementation on the treaties begins only when agreement has been concluded on all their provisions. - ואחר-כך -

concluded on their

הנוסח האחרון של

השר מ. דיין:

כולל את

- - - -

provisions

מה שאני רוצה להגיד. וכאן אני מתכוון לענין הפליטים.

יכול להיות שאנחנו נעשה איזשהו הסכם,

ועל נושא מסויים כמו בענין הפליטים נשיג איזשהי נוסחה ונחליט שבענין

זה דנים לחוד או דנים אחר-כך. ענין הפליטים הוא מוגדר בהחלטת מועצת-

הבטחון. אנחנו צריכים לומר שההסכם לביצוע, גם אם יוחלט משהו שלא

עוסקים בו עכשיו.

אפשר להחליט על כל-מיני דברים.

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר:

לסעיף 1, אני מבקש להציע שפה יהיה

השר מ. בגין:

Israel accepts the Security Council's Call.

The Security Council Resolution.

במקום:

על-כך התווכחנו וזה לא נתקבל, אני מוכנה

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר:

לשאול אם יש משהו בעד זה.

נפשית כן, אבל לא הצבעתית.

השר מ. דיין:

אני מעיז להצביע.

השר מ. בגין:

זה רשום.

הי"ר רה"מ הגב' ג. מאיר:

אנחנו עוברים להשובה לשאלות 9 ו-10.

Without prejudice to what is stated in answer to Question 8, experience has shown ^{that} ~~what~~ the measures mentioned in Questions 9 and 10 ^{have} ~~not~~ prevented the preparation and carrying out of aggression against Israel.

נדמה לי שזה בסדר, ואנחנו עוזבים עכשיו

לסעיף האחרון, והוא סעיף 5:-

Secure and recognized boundaries have never yet existed between Israel and Arab States. Accordingly, they must be established as ~~part~~ part of the peacemaking process. Permanent and secure boundaries should be agreed upon in peace treaties to be reached by in negotiations between the governments concerned.

Permanent and כאן אני רוצה להכניס:
agreed lines or borders.

השר א. אבן:

זה לא כלול בסעיף 6.

אם להכניס משהו בנושא זה, צריך להכניס

השר מ. דיין:

boundaries ולא lines . למשל,

הקו הסורי, אנחנו לא רוצים לזוז אף מטר אחד, אלא רוצים לבסס את קו-הפסקת-האש ולהפוך אותו למצב של שלום. אם לא רוצים להיכנס לענין זה, אני מעדיף להשאיר זאת כן.

אז אפשר לומר: The cease-fire arrangement

השר א. אבן:

should be replaced in a peace treaty with the secure and agreed boundaries.

. presentation

כאן יש שאלה של

אני מבין שנתקבלה ההצעה על מכתב עם

השר מ. בגין:

ההשגות שלנו לגבי ה- Cease-fire

• arrangement

אתה ממיר מצב בגבול, לא בקו.

השר י. גלילי:

אתה לא יכול להמיר מצב בגבול.

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר:

נוסח התשובות כפי שדגש לשגריר ג. יארינג ביום י"ד בניסן תשכ"ט-

(2.4.69), שמור בזכויות הממשלה. — (3' 2)

כול אחד בעד הניסוח בדלפק בתשובה לשאלה הראשונה:

Israel accepts the Security Council's Call.

• (The Security Council Resolution.

במקום:

(2) כנס מתנחלי חברון

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר: אנחנו אמנם ועדת ניסוח, וחטל עלינו חפקיד

מוגדר, קודם-כל לנסח את הודעת הממשלה,

ואחר-כך עברנו גם לענין זה של התשובות לשאלותיו של יארינג, אבל יש

עוד ענין אחד. מבלי לקבוע תקדים, היות ואי-אפשר לכנס פורום אחר, אמר

שזו שאלה של-הבטחון חושב אותה לדי דחופה, אני מבקשת להעלות זאת כאן.

לראש-הממשלה יש טעות, אני בסך-הכל גלגלתי

השר מ. דיין:

ענין זה אלה, ואז זה חדל להיות דחוף.

אז זה הפך אצלי להיות דחוף ואני משתפת

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר:

אותך בענין זה.

הענין הוא בזה שמתנחלי חברון מרגישים שהם

השר מ. דיין:

צריכים לערוך כנס של כל המתנחלים. בשעתו,

כאשר נתקבלה ההחלטה להסכמה להתחלותם בחברון, נאמר שדבר זה מוחלט

השר מ. דיין:

לבוטו והצבא יקפיד על-כך שלא יהפכו זאת לעניין הפגנתי, מוליטי וכו'. ישנה "ישיבה" בחברון ולא יותר. זכותם לרצות לעשות שם כל-מיני דברים, אבל הצבא, בחוקף ההחלטה ~~אאאא~~ ההיא, אומר שלא צריך לעשות חגיגות עממיות, יש "ישיבה", אלא אם כן הממשלה תקבל החלטה אחרת, הפנייה שלהם אומרת שהם רוצים להפגין ביום-השנה להתנחלות בחברון, ורוצים לקיים כנס ארצי של מתנחלים.

לדעתי התשובה לפנייתם צריכה להיות שלילית.

נעשה יותר התנחלויות ופחית חגיגות. אם היה מדובר ברצינות על כנס של מתנחלים, הם מבקשים כתר שאינו מגיע להם. עם כל הכבוד להתנחלות ברמת-הגולן ובטיני, וכל הכבוד למתנחלים בחברון, לא הם המרכז של ההתנחלויות האלה שאנשיה קמים ב-05:00 בבוקר ועובדים מ-05:00 בבוקר ועד שעות הלילה באזור המדברי של סיני ובהרי-הגולן.

הפנייה באה אלי, ואני הפניתי אותה אל ראש-הממשלה, כי אנחנו קשורים בהחלטה הראשונה. אינני רוצה להיכנס לדיון לבוטו של עניין, אני מציע להשיב להם תשובה שלילית, שאינם יכולים לעשות כנס ארצי של נציגי כל המתנחלים בכל הארץ דווקא בחברון.

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר: לא העזתי על-דעתי אני לתמוך בעמדת שר-הבטחון, כי אין לי מספיק סמאז' בממשלה.

אבל אם זה המצב, אני מאוד תומכת בהצעת שר-הבטחון, שלא נרשה ~~אאא~~ הכנס הזה, אבל בתנאי שזה מחייב את כל חברי-הממשלה.

השר י. גלילי: באופן רגשי אני נגד, אבל באופן הצבעתי אני

בעד.

א

השר מ. דיין:

כרגע המצב הוא שגם בשכם, גם בג'נין,

גם בעזה וגם במקומות אחרים, כמעט על כל

אוטובוס שלנו שעובר, מיידים בו אבנים. העיר היחידה שבה בבתי-הספר

לומדים ושורר בה שקט, זו חברון, ולדבר זה יש השפעה על כל החלק של

יהודה. מאוד לא הייתי רוצה להביא שם להפגנות ועל-ידי-כך להביא

להרמוניה בין ערביי יהודה ושומרון גם-יחד. אפילו אם לא היו כל

הנימוקים האחרים, גם מבחינת העיתוי אנחנו במצב מאוד לא-נוח. בעזה

זרקו אבנים על אוטובוס של "אגד", ניפצו את הזכוכיות, כמה אנשים

נפצעו ונוסעת אחת צריך היה להוציא על אלונקה. בתגובה על-כך נתנו

מכות לילדות וכ-30 ילדות נמצאות בבתי-החולים. בשכם היום יותר בתי-

ספר סגורים מאשר קודם, ואנחנו צריכים לשבור את המרד הזה. מבחינה זו

אנחנו נמצאים היום בקונפליקט הריף עם ערביי השטחים המוחזקים. חברון,

זה כרגע המקום היחידי שהביקורים במערת-המכפלה נמשכים כסדרם, וכל

ההסדרים נשמרים. לא חסר לנו עכשיו כנס כזה, כדי לעורר שם את הרוחות,

נעשה כנס כזה כעבור שנה-והצי.

השר מ. קול:

לדעתי, מה שמתנחלי-חברון מבקשים זה לעשות

חיננה לעצמם ולהפר את החג לאחרים. זה

יביא לשפיכת דמים, יזרקו אבנים, וזה עלול להיגמר באסיפות סוערות

ובקורבנות, ונצטרך לגייס יותר חיילים כימי-החג, וגם חיילים אחרים

יהיו במצב-רוח קשה.

אני מציע לומר למתנחלי חברון שלא לערוך

את הכנס הזה, ואני מבקש להודיע על-כך גם לשר-הדתות. יכול להיות שזו

יהיה מוזמן, ומבלי לדעת הוא עלול לבוא לשם. אני מבקש להודיע לשר-

הדתות שלא יסע לשם, ואני מקווה שגם השר בגין לא יסע לכנס הזה.

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר: הכוונה היא שמה שאנחנו נסכם כאן, נעביר לידיעת כל השרים.

השר מ. בגין: באמת צריך קודם לסכם.

אני מבין את ~~אצא~~ הדאגה לענייני הבטחון, יש גם אחרית גדולה. אני מציע שהיום, גבירתי ~~אצא~~ ראש-הממשלה, לא נקבל החלטה האומרת, שאסור לקיים כנס, כיוון שאני משוכנע שתהיינה תוצאות חיוביות למה שאני עומד להציע.

אני מציע ששר-הבטחון יזמין אליו, ללא שום פירסום, שלושה-חמישה אנשים מהמתנחלים, ויסביר להם את המצב כמו שהוא הסביר לנו, ויפנה אליהם בבקשה לא לעשות זאת. אני בטוח שיקבלו את דעתו.

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר: ואם לא?
השר מ. בגין: אם לא, אני אביע את דעתי, אני חושב שצד זה יהיה מועיל וצריך לתת לו שאנסה.

השר י. ברזילי: אנחנו צריכים לדעת מה אנחנו רוצים.
השר מ. בגין: אני רשאי לומר שאחרי ששר-הבטחון יודיע לנו שהשיחה לא הועילה, הממשלה תקבל

החלטה.

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר: מתי הכנס?

השר ח.מ. שפירא: אני מניח שזה לא בחג-הפסח.

השר מ. דיין: אני לא זוכר בעל-פה, אבקש לבדוק.

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר: אם זה בחול-המועד, אנחנו לא ניפגש יותר.

השר י. גלילי: לא זו בלבד, אלא שבינתיים יהיה פירסום על הכנס ויהיה עלבון.

השר מ. בגין:

אני מציע שיראו אותם היום.

השר מ. דיין:

הכנס הוא בוודאי בחול-המועד פסח, ועד אז

לא תהיה ישיבת-ממשלה.

היו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר:

הם עלולים לשלוח הזמנות, ואז נעמוד

במצב שנצטרך לבטל את הכנס.

אני מוכנה ללכת לקראת השר בגין, ונגיד

כך, השרים פה מסכמים שאין לקיים את הכנס הזה, איני מעוניינת לפרסם

זאת. אני מבקשת את שר-הבטחון שיקבל את נציגי המתנחלים וינסה לשכנע

אותם. אם לא ישתכנעו, להודיע להם שאנחנו החלטנו שאין לקיים את

הכנס הזה. במקום לעמוד במצב שכבר הוזמנו נציגי כל הנקודות, ואז

הממשלה מבטלת את הכנס - זה מבחינה פוליטית לא טוב, וגם מבחינתם לא

טוב. אני מציעה שזה יהיה הסיכום.

השר מ. בגין:

אני מסכים שביטול בדיעבד לא יהיה טוב.

אני מציע שהיום שר-הבטחון ייפגש אתם,

אם התוצאה תהיה חיובית, אני מציע שהיום לא תתקבל החלטה, אלא על-ידי

הודעה טלפונית לשרים.

השר ח.מ. שפירא:

אני בעד זה ששר-הבטחון ינסה להשפיע

עליהם שלא יעשו זאת. אם לא יפסימו,

להודיע להם שדעת הממשלה, שלא הזמן ולא הכקום מתאימים לכנס כזה.

כאשר נראה שהזמן מתאים - אז ניתן להם אפשרות.

השר מ. דיין:

אינני מוכן להיפגש אתם בתנאי כזה, שאני

מנסה להשפיע עליהם ואם הם אינם מסכימים,

אז נקיים ישיבה. הייתי מוכן לעשות מה שהשר בגין מציע, אילו הדבר לא

הובא לשולחן הממשלה. אבל העניין כן הובא. אני הפניתי את העניין לראש-

הממשלה, כי היה לי נסיון רע ומר עם השרים ועם המתנחלים. היו כאלה

שהבטיחו להם עבודה וכל-מיני דברים, ועל-כן רציתי שהפעם נביא את העניין קודם לממשלה.

השר מ. דיין:

אמרתי לראש-הממשלה שאני רוצה לבוא

אליהם בשם הממשלה ולהגיד שהממשלה החליטה כך ולא החליטה אחרת;
 להסביר להם, שאם אינם מקבלים את דעתי, זאת החלטת הממשלה. על-כן
 אני חושב כי מוטב שנהלים קודם ואחר-כך נלך אליהם. כאשר הם רוצים,
 הם מקבלים את ~~ההחלטות~~ מה שאני אומר, וכאשר אינם רוצים, אינם
 מקבלים.

הצו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר: ישנה הצעה שאנחנו מחליטים כאן כי הממשלה

מהנבחרת לקיום הכנס הזה, ואני מבקשת את שר-

הבטחון להביא זאת לידיעת המתנחלים.

אנחנו נגד הכנס הזה עכשיו.

השר מ. דיין:

הצו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר: הכינוס שעליו מדובר, ואנחנו מבקשים את

שר-הבטחון להזמין את נציגי המתנחלים

בחברון ולהסביר להם. יסכימו - מה טוב; אם לא - להגיד להם שזו

החלטת הממשלה.

מחליטים: (א) שר-הבטחון יבוא בדברים, על-דעת הממשלה,
 עם נציגי המתנחלים, על-מנת לשכנעם לא
 לקיים את הכנס מטעמי בטחון.

(ב) באם לא ישוכנעו כנ"ל - ייאסר קיום הכנס.

(ג) סיכום זה יובא לידיעת כל חברי הממשלה.

הצו"ר רה"מ הגב' ג. מאיר: אני מאחלת לכם חג שמח.

הישיבה ננעלה בשעה 15:45

Confidential

Answer to Question One:

Israel accepts the Security Council Resolution (242) for the promotion of agreement on the establishment of a just and lasting peace, to be reached by negotiation and agreements between the governments concerned. Implementation of agreements should begin when agreement has been concluded on all their provisions.

Answer to Question Two:

It is the Arab States, not Israel, which claimed and originated states of belligerency. They declared themselves for two decades to be in a state of unilateral war with Israel. It is therefore primarily incumbent upon them to terminate the state of war with Israel.

On the establishment of peace with her Arab neighbours, Israel agrees to the termination, on a reciprocal basis, of all claims or states of belligerency with each State with which peace is established. A declaration specifying each State by name would be made by Israel in each case.

The corresponding statement by any Arab State must specifically renounce belligerency "with Israel" and not "with any state in the area.". Legal obligations must be specific in regard to those by whom they are bound.

Renunciation of belligerency includes the cessation of all maritime interference, the cessation of boycott measures involving third parties; the annulment of reservations made by Arab States on the applicability to Israel of their obligations under international conventions to which they have adhered; non-adherence to political and military alliances and pacts directed against Israel or including States unwilling to renounce claims or states of belligerency with Israel and maintain peaceful relations with it; the stationing of armed forces of such other States on the territory of the contracting State; and the prohibition and prevention in the territory of Arab States of all preparations, actions or expeditions by irregular or para-military groups or by individuals directed against the lives, security or property of Israel in any part of the world.

The last stipulation is without prejudice to the fact that the responsibility of Arab governments for preventing such activities is legally binding under the cease-fire established by the parties in June 1967.

Answer to Question Three:

Israel agrees to respect and acknowledge the sovereignty, territorial integrity and political independence of neighbouring Arab States; this principle would be embodied in peace treaties establishing agreed boundaries.

Answer to Question Four:

Israel accepts the right of Jordan, Lebanon, the United Arab Republic and other neighbouring States to live in peace within secure and recognized boundaries, free from threats or acts of force. Explicit and unequivocal reciprocity is Israel's only condition for this acceptance. "Acts of force" include all preparations, actions or expeditions by irregular or para-military groups or by individuals directed against the life, security or property of Israel in any part of the world.

Answer to Question Five:

Secure and recognized boundaries have never yet existed between Israel and the Arab States; accordingly, they should now be established as part of the peace-making process. The cease-fire should be replaced by peace treaties establishing permanent, secure and recognized boundaries as agreed upon through negotiation between the governments concerned.

Answer to Question Six:

When permanent, secure and recognized boundaries are agreed upon and established between Israel and each of the neighbouring Arab States, the disposition of forces will be carried out in full accordance with the boundaries determined in the peace treaties.

Answer to Question Seven:

The refugee problem was caused by the wars launched against Israel by Arab States, and has been perpetuated through the refusal of Arab States to establish peaceful relations with Israel. In view of the human problems involved in this issue Israel has expressed its willingness to give priority to the attainment of an agreement for the solution of this problem through regional and international co-operation. We believe that agreement could be sought even in advance of peace negotiations. We suggest that a conference of Middle Eastern States should be convened, together with the Governments contributing to refugee relief and the Specialized Agencies of the United Nations, in order to chart a five-year plan for the solution of the refugee problem in the framework of a lasting peace and the integration of refugees into productive life. This conference can be called in advance of peace negotiations.

Joint refugee integration and rehabilitation commissions should be established by the governments concerned in order to work out agreed projects for refugee integration on a regional basis with international assistance.

In view of the special humanitarian nature of this issue we do not make agreement on plans for a solution of the refugee problem contingent on agreement on any other aspect of the Middle Eastern problem. For the same reason it should not be invoked by Arab States to obstruct agreement on other problems.

Answer to Question Eight:

The effective guarantee for the territorial inviolability and political independence of States lies in the strict observance by the governments of their treaty obligations. In the context of peace providing for full respect for the sovereignty of States and the establishment of agreed boundaries, other security measures may be discussed by the contracting governments.

Answer to Questions Nine and Ten:

Without prejudice to what is stated in answer to Question Eight, it is pointed out that experience has shown that the measures mentioned in Questions Nine and Ten have not prevented the preparation and carrying out of aggression against Israel.

Answer to Question Eleven:

Peace must be juridically expressed, contractually defined and reciprocally binding in accordance with established norms of international law and practice. Accordingly, Israel's position is that the peace should be embodied in bilateral peace treaties between Israel and each Arab State incorporating all the agreed conditions for a just and lasting peace. The treaties, once signed and ratified, should be registered with the Secretariat of the United Nations in accordance with Article 102 of the United Nations Charter.

2 April 1969

סודי ביותר

סטינוגרמה

פ ר ט י - כ ל

ישיבת ועדת השרים לענין ניסוח הודעת סיכום
לדיון המדיני

י"א בניסן תשכ"ט --- 30.3.69

(לאחר ישיבת-הממשלה)

נכחו השרים : רה"ט ג. מאיר - יו"ר,

א. אבן,

ס. בגין,

י. ברזילי,

י. גלילי,

ס. דיין,

ח.ס. שפירא,

ס. קול.

ס. ארנון - מזכיר הממשלה

י. הראוב - מנכ"ל משרד ראש-הממשלה

רשם - י. מימון.

(1) סיכום הדיון המדיני 2

(2) תשובות לשגריר ג. יארינג על השאלות אותן הגיש
לשר-החוץ ביום י"ט באדר תשכ"ט (9.3.69) 23

1. סיכום הדיון המדיני

השר א. אבן:

אני יוצא מתוך הנחה שמדובר א' בהודעה

שתפורסם. אני מסופק אם הממשלה צריכה לקבל

החלטות פנימיות נוספות. הנוסח הזה מנוסח על פי הנחה שזו הודעה

שתפורסם. ב' איני מציע שנצמצם ונרתק את עינינו רק בענין של

ארצות הברית וישראל, שהרי יש פה סכלול רחב יותר ובעיקר ענין

הארבע. העיקר הוא לומר, שכפי שאנחנו שוללים, גם הם שוללים

imposed imposed settlement. אבל למעשה הם הגיעו ל-

procedures. ואנחנו צריכים לשלול גם imposed settlement

וגם imposed procedures, היינוגם חוכן מוכחב וגם נוהל
שנקבע בלעדינו.

הדבר המפוקפק ביותר והקשה ביותר: איני

סבור שמצאתי פה את הנוסח כיצד להתייחס לענין האפריקאי. אנו

צריכים לדעת לתקוע יחד בעקרון המודגש גם בדבריו של רוג'רס

שלשום שרק הסכם בא בחשבון ולא כפיה. אבל פה נצביע על חוסר

ההגיון שבמהלכם, מצד אחד הם מדברים על דבר המוסכם על הצדדים ללא

כפיה, מצד שני הם קובעים כבר מהותם של פתרונות. אני חושב

שהשלילה צריכה להיות עקרונית, לא רק שהענין הזה איננו מתאים

אלא שהם אינם צריכים להכנס לענינים שהם

prejudices

שפתרונם צריך להיות מוסכם על ידי הצדדים. השאלה היא, האם נוסף

לכן או סקביל לכן אנחנו צריכים לומר שאנחנו דוחים את הרעיונות

שסענו או שבכלל איננו מזמינים מהם קביעת פרטים על גבולות.

וזו לשון ההצעה של ההודעה:

"לאחר שקיימה דיון על ענינים מדיניים לרגל

סקירותיו של שר החוץ מודיעה ממשלת ישראל:

(1) ישראל שואפת לחוזי-שלום עם המדינות השכנות בהם ייקבעו

גבולות מוסכמים ובטוחים. השלום יושג על ידי משא ומתן

בין מדינות האזור שעליהן בלבד מוטלת האחריות
הריכונית לעצב את כל תנאי השלום. עד לכינון
השלום תקיים ישראל את הסכמי הפסקת האש במלואם.
הממשלה מסכה את ידה על הביקורת שהספיע שר החוץ, (2)

בשיחותיו בוויינגטון, בדבר ההתעצויות בין
ארבע מדינות (אצאצאאצא) (ארצות הברית, ברית
המועצות, גריטניה, צרפת). ישראל שוללת כל הסדר
וכל נוהל שאינו מוסכם על ידי הממשלות הנוגעות
בדבר. נוסף על עמדה עקרונית השוללת יוזמות
בלתי מוסכמות מחוץ לאזור מציינת ממשלת ישראל כי
שתיים מהממשלות המיוצגות באותן ההתעצויות ראו
אפשרות לשלול את צדקת התגוננותה של ישראל נגד
תוקפנות שסיכנה בטחונה, ומקיימות טאז ועד עתה
מדיניות שלילית בכל הנוגע לבטחון ישראל וזכויותיה.
ישראל לא תראה עצמה מחוייבת לקבל הטלצות הנובעות
ממעמדים המתקיימים בלי הסכמתה ונגד רצונה. עיקר
העיקרים של המדיניות הישראלית הוא: שום גורם
חוץ אינו זכאי להחליט על ענייניה החיוניים של
ישראל.

הממשלה דנה ברעיונות שהובעו על ידי ממשלת ארצות
(3)
הברית, בזמן ביקורו של שר החוץ בוויינגטון, על
דרכים לקידום הסדר. הממשלה רושטת לפניה את דעתה
החוזרת ומודגשת של ממשלת ארצות הברית כי אין
לכפות פתרון במזרח התיכון וכי יש לחתור לשלום מוסכם
בעל אופי חוזי והרדי. דווקא מעקרון זה צריכה
להתקבל מסקנה שממשלות מחוץ לאזור אינן צריכות
להשפיע על קביעת תנאי ההסכם בשום סוגייה מהותית,
לרבות גבולות ופליטים.

(4) ישראל שואפת לשלום ולבטחון: היא לא תקבל פתרונות
מובחבים או מומלצים מחוץ להקשר של טאז ומחן בינה לבין
ממשלות ערב.

השר ס. בגין:

הכינוי טיוטה.

לטייטה שהוגשה לפנינו אני רוצה להעיר

הערות מספר. אני מציע שנטפל במדיניות ולא בחברי משרד החוץ. יש דברים העומדים ברומו של עולם, ועכשיו לטעון "שהממשלה סומכת את ידה" איננו רלוונטי בכלל. "הממשלה קיימה דיון" - גם זה לא צריך להעיר.

הערה שניה: אני מציע לא להכנס לענין של שתי

מדינות עוינות ולא להכנס לענין של אמריקה במפורש, כי סבל לאו משתמע הן. אנחנו צריכים לקבוע עובדה מתוך הטחירה שקבענו בעמדתם: מצד אחד קבעו שצריך להיות הסדר ללא כפייה, מצד שני הם סבישים ספות. לאחר שיש לנו רעיונות מסויימים, אני מציע לקרוא אותם. וזוהי נוסחת ההודעה:

"השגרירים לאו"ם של ארבע חברות קבועות במועצת-הבטחון עומדים להיוועד, כדי לנסות, במשא-ומתן ביניהן, להגיע לעמדה מוסכמת ביחס לבעיות אזורנו.

בקשר להתחייצות זו, רואה ממשלת ישראל לחבולה

להודיע, כי תדחה כל הצעה, או המלצה, ישירה או עקיפה, הנוגדת את זכויותיו של עמו ובטחונו. מדינת ישראל, העצמאית והריבונית, אינה, ולא תהיה, אובייקט של מדיניות מעצמה או בין-מעצמית. הממשלה, בשאתה באחריות לעתיד האומה ושלומה, תעמוד על עקרונות המדיניות אשר הכנסת שבה ונתנה להם תוקף.

לא ישובו עוד הקווים והחנאים שהיו קיימים עד

ה-4 ביוני 1967 בהם יוכלו אובייבינו לא רק לאיים עלינו בהשמדה, אלא גם למצוא בהם פיתוי לנסות ולבצע את שאיפתם.

ישראל תחתור בהתמדה להשגת שלום בר-קיימא עם

שכנותיה, שיהא מושחת על חוזה-שלום אשר יושגו במשא-ומתן ישיר בין הצדדים. בחוזה-שלום ייקבעו הגבולות המוסכמים, הבטוחים והמוכרים. חוזה-השלום יבטיחו עזרת גומלין ופתרון כל בעיה שבטחלוקת אפשרית בדרכי שלום והימנעות מכל תוקפנות, ישירה או עקיפה. ישראל תחמיר בנכונותה לנהל משא ומתן ללא חנאים מוקדמים מכל צד שהוא עם כל מדינה

השר ס. בגין:

מקרב שכנותיה, למען כריתת חוזה שלום. באין חוזה-שלום תוסיף ישראל לקיים במלואו את המצב שנקבע עם הפסקת האש ותבצר מעמדה בהחשב בצרכים החיוניים של בטחונה והתפתחותה.

הממשלה מסבה את תשומת-לבם של עמים ומדינות

לעובדה, כי בעוד ישראל מציעה משא-ומתן למען כריתת חוזה-שלום, שבו והצהירו שליטיהן של מדינות ערב, כי לא יכירו בישראל ולא ינהלו עמה משא-ומתן ולא יעשו עמה שלום אלא ימשיכו לבצע בגדה מעשי-תוקפנות. ממשלת ישראל מביעה תקוותה, כי דעת-הקהל הנאורה בכל הארצות, בהן ניתן לה להגיע לידי ביטוי, תחייב לימינו של עם המוסיף להיות מותקן ולחיות בצילם של איומי-השמדה, בהחלטתו להבטיח את זכויותיו, לקיים את בטחונו ולהביא להשכנת שלום אמת באזור.

החלק החיובי הוא העתק מלא של מה שקבלה

הכנסת בקוי-היסוד רק לפני שבועיים.

השר י. ברזילי: קודם כל לאופי עבודתנו. אפשר היה כסובן

לקחת כבסים דוקומנט אחד ואפשר היה לקחת

כבסים דוקומנט שני. אבל אני מציע שנקבל כבסים את ההצעה של שר החוץ, נוסיף, נגרע ונתקן.

האם יש להחליט עוד הפעם החלטות שנתקבלו

בקוי-היסוד של הכנסת ? כל כך הרבה פעמים עשינו זאת. השר בגין

אומר שזה רק העתק. אין טעם שעוד הפעם נעתיק את הדברים

במלואם. אנחנו מתבססים על המדיניות הזאת.

מה שכן הייתי מקבל מהטיוטה של השר בגין

אלה הן ההדגשות האחרונות, ששליטיהן של מדינות ערב שבו והצהירו

כי לא יכירו בישראל ולא ינהלו עמה משא ומתן וכו'.

השר ס. בגין: למה אם כן אתה רוחה זאת כבסים ?

רה"ט הגב' ג. מאיר: זה איננו חשוב, על שום דבר אין קופירייט.

השר י. ברזילי:

על זה יש להגיב שלאור עמדה כזאת של שליטי

ערב אנחנו עומדים במקום שאנחנו עומדים

ושעד לכינון השלום נשארים קוי הפסקת האש.

לגבי סעיף ב' בהצעת שר החוץ, במקום שכתוב

"שום גורם חוץ אינו זכאי להחליט על ענייניה החיוניים של ישראל"

הייתי כותב "ענייניה החיוניים של האזור, של ישראל ושל המדינות

הסכנות".

השר א. אבן:

אנו מסובים על רבונותנו. אולי מישהו רוצה

דווקא שיכפו עליו.

השר י. ברזילי:

את הסעיף השלישי הייתי מציע להשמיט.

אם לא להשמיט אותו, יש לי תיקון לסעיף הזה.

בכל זאת אני חושב לאחר מוע כזה של שר החוץ צריך לתת איזה ביטוי

לכך שהממשלה רשמה לפניו את דבריו בהערכה.

השר א. אבן:

אין צורך בהערכה.

הבעיה היא להזדהות עם הקו על בקורת יסודית

של העניין. זה יכול להעשות מחדש, לא צריך להסתמך על הדברים. בכל

שאר הדברים אפשר "לעשות חתונה" בין דברי ובין דברי מר בגין. הניגוד

הבולט בין שתי הסיוסות מכחישה מה שיש פה ואין שם זוהי ההתייחסות

לארצות הברית. אני סוכן בהחלט לחשוב שלא נתייחס בספורש אליה, כי

על ידי הגדרת העקרונות החיוניים שלנו כדור שאיננו מזמינים התערבויות

וסיסון גבולות וכו'. אבל הצרה היא שבצבור הופיעה כל כך התכנית

האמריקאית, הנוסח האמריקאי.

רה"ט הגב' ג. מאיר:

מחשבה בקול רם. לי נדמה שאם לא בחוץ הנוסח,

הרי לכל הפחות כאשר זה יימסר לפירסום, בתור

רקע, על מנת שגם זה יתפרסם, יש בכל זאת להדגיש את הנקודה הזאת.

איני מציעה שזה ייכנס דווקא לתוך ההודעה הזאת. יש להדגיש ששתי

מעצמות מהארבע הן אויבי ישראל. בנוסח אחר זה כתוב. אני מתייחסת

רה"ט הגב' ג. מאיר:

עכשיו לנוסח של סר בגין. אשר לחזרה על עקרונות, אני בעד חזרה על עקרונות. רבותי! יש לנו עקרונות. הם צריכים לדעת שלא שינינו אותם ושנחנו עומדים עליהם, ואין זו שיחה תפלה שלא צריך לחזור עליה הרבה פעמים. על עקרונות אלה אנחנו עומדים.

בנוגע לארצות הברית, אולי על מנת לא

להחריף אין להזכירה בהודעה, אבל זה צריך להאמר עוד הפעם, אולי ברקע על מנת שגם זה יתפרסם, אולי בצורה אחרת, על ידי צירנו באמריקה, שאנחנו החשבנו ומחשיבים גם עכשיו את הידידות שלה ואת הכוונות הטובות שלה, אצאצאאא אבל שגם היא נותנת יד לסהלך זה של הארבע. זה מוכרח לבוא באיזה מקום לביטוי.

אני לצערי איני רואה וורודות. זאת אוטרת צאצא:

כסובן שאם דוברינין יגיד ביום בהיר אחד לטיסקו, אין לי מה לדבר, או אם דה גול יגיד כדבר הזה או נאצר יודיע שאין הוא רוצה לספל בנייר הזה וברית הסועצות יכולה לעשות מה שהיא רוצה, אין זה נוגע לי - זה יהיה טוב ויפה. אבל שר החוץ עצמו אמר, שלדוברינין, פירוש הדבר לסוסקבה ישנה יכולת דיפלומטית (השר א. אבן): לא לקבל ולא לדחות. אם נחוץ לא לדבר לענין - יש לה יכולת גדולה יותר משיש לטיסקו. אם גם זה לא יקרה, ולא יבוא לעזרתנו לא סוסקבה ולא נאצר, איני רואה וורודות, מפני שמספיק לראות באיזה מצב איום עומדת אמריקה עכשיו בוייטנאם, כדי להניח שתעשה כל מיני דברים כדי להוציא את עצמה מהאסון הזה.

היה פה ביל גראהם, הכומר של נייכסון. הוא

מקורב מאד לניכסון. הוא אמר לי: שעות אחדות אחרי שניכסון נכנס

לבית הלכן, הוא צלצל לו ואמר לו: Bill, we are in a mess!

ביל לא ענה לו מיד. חזר נייכסון ואמר: Bill, do you hear me? We are in a mess.

ניכסון נכנס לבית הלכן, ואני מניח שהבית היה דווקא מסודר, אבל הוא

ראה מה שהיה מונח על השולחן שלו, צלצל מיד אל ביל ואמר לו:

We are in a mess!

רה"מ הגב' ג. מאיר:

אנב זהו אותו הגוי שבא הנה לפני חשע שנים
ורצה לנאום כהיכל התרבות ולא נחננו לו. הוא נאם לי נאום כזה על
זכויות העם היהודי, שהתנועה למען ארץ ישראל השלמה הם סיניסליסטים.
זוהי ספה? הוא אומר. (השר א. אבנר: וודאי דיבר "ועד הגהר הגדול
נהר פרת"!) אני רוצה שננצל אותו. הוא אמר לי: אני בידידות
עם נייכטון הרבה מאד שנים, אנחנו קרובים איש לרעהו. כבר הייתה לי
שיחה אתו על ענין ישראל וזה היה כמעט על גבול של הריסת הידידות
הזאת. על ענין ישראל אני מוכן להפסיק את הידידות הזאת. הוא
אומר: אני חושב שאני יכול להשפיע עכשיו בצורה שקטה. בכל רגע שאת
חשבי שאני צריך לצאת בפומבי, צריך רק לבוא אלי איש שלכם
מוושינגטון ואני אעשה זאת. מהו בפומבי, ידוע.
השר א. אבנר: הוא גם פיתח רעיון של ייסוס גורלם בקבע על ידי
יחסם לישראל.

רה"מ הגב' ג. מאיר: הוא אמר לניכטון: If you will let Israel down,
this will be the greatest catastrophe for the USA.

לא היה עם שעשה עוול לישראל וסיצא מזה נקי.
אני חושבת שמוכרחים להגיד איזו סלה על
אמריקה; לא לבעוט בה, אבל באיזו צורה שיהיה מיסן גם ליהודים
וגם לצבוריות האמריקאית, שאמריקה עושה דבר שלא ייעשה.
השר ח. מ. שפירא: לומר שזה מעורר הסתוסמות.
השר מ. דיין: שהממשלה
נאמר בהחלטה "לאחר אקייסת דיין על עניינים
מדיניים ושטעה את סקירותיו של שר החוץ,
סודיעה ממשלת ישראל וכו'". בפסק 2 בסעיף 1 אני מציע שיהיה
כתוב "השלום יושג על ידי משא-ומתן ישיר" ולא "השלום יושג על ידי
משא ומתן בין סרינות האזור".
השר מ. דיין: אם אתה מסכים להחליף את הדברים האלה, כל זה
ישנו בנוסח שלי.

השר ס. דיין:

אני מסכים על דברים עקרוניים. אני רוצה

באיזה מקום ארזיה של השטח הסלה.

בפסוק האחרון של סעיף 1 נאמר: "עד לכינון

השלום תקיים ישראל את הסכמי הפסקת האש בטלואם." אני רוצה

להציע פה שינוי מהותי שייכתב כך: "עד לכינון השלום רואה

ישראל את הסכמי הפסקת האש כמחייבים אותה ואת שכנותיה." כי מה

שוני בין הנוסח הזה שאני מציע לבין מה שעלול להשתמע מהנוסח הכתוב

פה נאמר "עד לכינון השלום תקיים ישראל". ואיפה הפרסנרים?

רה"ם הגב' ג. פאיר: זה אינו עומד בניגוד.השר ס. דיין:

אני מחפש ניגודים. צריכים להיות הסכמים

מחייבים, אבל המחייבים את שני הצדדים.

בסעיף 2 אני מציע לוותר על שלש השורות

הראשונות ולהתחיל במלים "ישראל שוללת כל הסדר וכל נוהל שאינו

מוטב על ידי הממשלות הנוגעות בדבר." אני מציע להשמיט את

כל השאר ספיסקה שניה. לפי דעתי אפשר בלעדי שאר הדברים.

אני רוצה לומר לשר החוץ: אם אתה סודיע

הממשלה סמכה את ידה על הביקורת שהשמיע שר החוץ, בשיחותיו

בוושינגטון וכו' הרי היו בווינגטון הרבה שיחות. אנחנו ממסלה.

צריך בענין זה לומר פסוק אחד. אנחנו צריכים לומר מה אנחנו רוצים

ומה איננו רוצים. ספיסקה שניה יש לכתוב רק הפסוק שהזכרתי, ואולי

אין הוא צריך לבוא בספיסקה נפרדת.

את הסיפא הייתי מנסח כך: "ישראל לא תקח חלק

בבירורים ולא תראה את עצמה מחוייבת לקבל הסלצות

הנובעות ממעמדים המתקיימים בלי הסכמתה ונגד רצונה." פה נכתב

ש"ישראל לא תראה עצמה מחוייבת לקבל הסלצות", אבל לא נאמר אם

תקח חלק בבירורים האלה או לא. אני רוצה שייאמר שישראל סודיעה שלא

תקח חלק בבירורים האלה ולא תראה עצמה מחוייבת לקבל הסלצות וכו'.

השר א. אבן:

כאילו אנחנו מוזמנים לבירורים אלה ואיננו רוצים

לבוא.

השר ס. דיין:

אבל את הבירורים האלה רוצים לעשות אתנו דרך
סניף, מחייצים אתנו. זו היתה החלטת הממשלה

שלא ניקח חלק בבירורים האלה. גם המיברק ששלחת לארגוב אומר זאת.

השר א. אבן:

המיברק שלי הוא התנגדות אבל בירור.

השר ס. דיין:

הוא איננו עוסק בטעיפים, אבל הוא מסביר מדוע

איננו רוצים להיכנס לבירורים. המיברק, כפי

ששמעתי אותו, אומר לארגוב שיסביר לסיסקו מדוע איננו רוצים להיכנס

אתו לבירורים בענין זה.

השר ח. ס. שפירא:

אבל אם אמריקה כן רוצה לדבר אתנו.

השר ס. דיין:

איני אומר שלא נעמוד בקשר עם אמריקה. איני

רוצה שננתק את הקשרים עם אמריקה. אבל

אמריקה מנהלת שיחות עם עוד שלוש מעצמות ויש לה דיאלוגים עם דוברינין.

בא סיסקו ואומר מה שדוברינין ביקש בשיחה האחרונה. וסיסקו שואל מה

השגותיה של ישראל ודעותיה בענין שארם-א-שייך ובענין עזה. איני מציע

שישראל תפסיק בכלל סגוע עם ארצות-הברית; אבל לא בירור על עניינים

אלה. אל תשמע מדברי מה שאין בהם.

במה עוסקת הפיסקה הזאת? היא עוסקת

בדיונים של ארבע המעצמות. אני מציע שישראל תודיע שהיא לא תיקח חלק

בבירורים ולא תראה את עצמה מחוייבת לקבל המלצות הנובעות ממעטרים

המתקיימים בלי הסכמתה ונגד רצונה או לאסור "בשיחות ארבע המעצמות,

בבירורים של השיחות האלה, ישראל לא תשתתף".

במעיף 3 יש להמשיך מהמלים: "הממשלה רושמת

לפניה", היינו למחוק את השורה-וחצי שלפני זה ולכתוב: "הממשלה

רושמת לפניה את דעתה של ממשלת ארצות-הברית כי אין לכפות פתרון

במזרח-התיכון וכי יש לחתור לשלום מוסכם בעל אופי חוזי והדדי.

עקרון זה - בלי המלה דווקא - מחייב לדעת ממשלת ישראל, כי ממשלות

מחוץ לאזור אינן צריכות להשפיע על קביעת תנאי ההסכם וכו'".

השר ס. דיין:

בשורה האחרונה בסעיף 4 כתוב "מחוץ להקשר של משא ומתן". אני מציע לומר "במסגרת", היינו הסעיף ייכתב: "ישראל שואפת לשלום ולבטחון: היא לא תקבל פתרונות מוכתבים או מוטלצים שאינם במסגרת משא ומתן בינה לבין ארצות ערב". כי המלים "מחוץ להקשר" אלה מליים שאינך יודע מה הן. אבל יש לומר "שאינן במסגרת משא ומתן בינה ובין מדינות ערב". מסגרת זה אפילו רודוס.

זה איננו עומד בסתירה. אני מוכן שיישמש כל מה שיש בו משום כפילות או חזרה על עקרונות שנאמרו במקום אחר.

רה"מ הגב' ג. טאיר: שאלה אחת לדברייך. צריכים להתאמץ למצוא פורמולה אחרת למה שאנחנו כולנו רוצים. אין אנו רוצים לנתק את הקשר. הנה קרא סיסקו לארגוב ומסר לו על השיחה עם רוברטנין. כשהוא שאל אותו לדעתו, אמר לו ארגוב: אני שומע. וזה הכל. וזה הקפיץ קצת את סיסקו. שיקפיץ אותו ושיכעס. אבל את השיחות האלה איננו רוצים לנתק. אני הושבת שאיך שהוא צריכים להגיד שישראל גם בעקיפין לא תהיה שותפה לצורה זאת של חיפוש פתרון, זאת אומרת בשיחות הארבע.

השר א. אבן: אינה שותפה לנוהל ואינה חייבת על המסקנות.

השר ס. דיין: שאינה חייבת על המסקנות - לית מאן דפליג.

אבל השאלה היא האם אנחנו משתתפים בבירורים

או לא.

רה"מ הגב' ג. טאיר: איננו משתתפים, אבל איך להגיד כדי שלא

לנתק את הקשר שישנו, שאז גם לא נדע מה

הם מדברים ביניהם. עכשיו הוא מספר לנו מה שהם משוחחים ביניהם.

השר ס. דיין: לסיסקו יש תפיסה טובה.

הסנכ"ל ד"ר י. הרצוג: ישראל אינה חלק מועידת הארבע.

השר ס. דיין: "ישראל לא תשתתף ישירות או בעקיפין בבירורים

במשא ומתן הסתנהל במסגרת הארבע".

הסנכ"ל ד"ר י. הרצוג: "במהלך הארבע".

השר י. גלילי:

"לא תשתף פעולה עם המהלך הזה".

השר מ. דיין:

"לא תשתף פעולה במהלך", זאת אומרת שאנו שוללים את העניין מעיקרו. אני אומר יותר מזה: מתנהלת שיחה בין סיסקו לדוברינין, סיסקו מספר על כך לארגוב.

השר ח.מ. שפירא:

אני חושב שצריך להוציא מהנוסח את הביטוי "לא תשתף בבירורים". ראשית כל אין מזמינים אותנו. ברור שלא יזמינו אותנו לבירורים שלהם.

השר א. אבן:

לורד קרווין אסר שנגיע לידי כך שהארבע יזמינו אחכם ואת נאצר.

השר ח.מ. שפירא:

בכל זאת אנחנו צריכים לוטר שלא נקבל שום הכרעות. לפי דעתי זה מוסכם. אם נגיד "לא תשתף בבירורים", פירוש שלא נוכל להפגש גם עם האמריקאים בעניין זה, ואת זאת איבנו רוצים.

אנחנו צריכים לעשות שני דברים. ראשית כל להגיד שהצעת אמריקה מעוררת בנו השתוממות או צער. אבל יחד עם זה לא הייתי רוצה לנקות לגמרי ולעבור לגמרי על העניין של רוסיה ושל צרפת. האף תספה צדיק עם רשע? אי אפשר לעשות מהם חבורה אחת - גם אמריקה וגם צרפת. גם אמרנו זאת עד עכשיו, וצריכים גם לוטר להבא, שאלה השתיים - ברית המועצות וצרפת - פטלו את עצמן על ידי ההודעה שלהן, על ידי מה שהן תובעות מאתנו, פטלו את עצמן מראש מלהיות שופטים.

להכניס מה שהשר בגין הציע בעניין ההחלטות

שקבלנו בשעתו, זה מתקבל על הדעת. ויש להכניס גם את הסעיף מהנוסחה של השר בגין על מה שנאצר ושלטי ערב אומרים גם עכשיו. יש להזכיר את כל ארבע המעצמות, אבל יש להכדיל בין ברית המועצות וצרפת ובין יתר שתי המעצמות, וגם לא

בשר ח.מ. שפירא:

לשלול לגמרי את ענין הבירורים. אילו אפשר היה למצוא איזו הצעה שיכולה להבטיח, כי אמריקה תוכל לדעת שאתם נעמוד באותם הקשרים שאנו עומדים, היה טוב. כי היא אומרת שהיא רוצה להתייעץ אתנו. זה לטובתנו.

השר א. אבן: אם כך יש להוציא מהנוסח גם את אמריקה וגם

אח צרפת ואת רוסיה.

הסעיף 3, כפי שתוקן על ידי דיין, יתפרש

כבקורת על ארצות הברית, שסעד אחד היא דוגלת בהסכם וסעד שני היא קובעת דברים מהותיים.

השר ס. קול: אני תוסף בהצעה של השר בגין להזכיר את

העקרונות שלנו. זה טוב. אני בהחלט בעד זה

שלא יתפרש שאנחנו מעמידים את כל הארבע יחד באור אחד. נחוץ לנו שזה לא יהיה. איננו צריכים להופיע כאילו אנחנו בודדות מוחלטת ומזהירה. זה מסוכן מאד אם נעמיד את עצמנו בצורה כזאת. זה יהיה לרעתנו.

אני בעד סעיף 2 כפי שתוקן. יש להבליט

את החיוב שיש בעמדת אמריקה, יש לתת להם הרגשה שאיננו מעמידים אותם במצב אחד עם צרפת. יש אצלם חיוב. זה מודגש. יחד עם זה אנחנו מסתערים שאיננו יכולים לקבל את עמדתם.

האט להזכיר את ברית המועצות ואת צרפת ?

זה אינו קובע. אבל יש לנו ידיד אחד, ואנחנו סתהלכים על חבל דק עם הידיד הזה. אנחנו מוכרחים לדחות את כל הדברים המסוכנים, לומר את כל דברי הבקורת שיש לנו לומר, יחד עם זה עלינו לשמור על הידיד הזה, כי אם לא - זה יהיה רע מאד. פה מוכרח להיות איזה שהוא ניסוח שהוא ישלב את שני הדברים האלה ביחד. יש לי רושם שאנחנו כבר על הגבול בענין זה. אין לנו ברירה. אנחנו צריכים לדעת מה לדחות. רוב'רס אמר בסינט שהוא למעשה בעד קוי ה-4 ביוני עם תיקונים קלים.

השר ס. קול:

אבל יש אצלם כמה דברים חיוניים. אני רוצה להבליט את החיוב
הזה וגם איני רוצה לנתק אתם את הקשר. איני רוצה להיות שותף
לארבע, למהלך של הארבע, יש לדחות את כל המהלך הזה, אבל יחד עם
זה אסור לי לנתק את הקשר עם ארצות הברית. זה בן ברית שלנו.
אני מוכרח להתווכח אתו כמו במשפחה. יהיה הויכוח חריף וקשה,
זה מוכרח לבוא לידי ביטוי, אבל זה צריך להיות כמו במשפחה.
השר י. גלילי: תמצא מלה אחרת במקום "משפחה".

השר ס. בנין: שאלה יסודית ביחס למדינות, או שנוכיר
אותן ב"רחל בתך הקטנה" או לא להזכיר כלל.
אם אנחנו מזכירים ומבקרים את ההצעות של רוסיה וצרפת, עלינו
לבקר גם את ההצעות המהותיות של ארצות הברית. אחרת זה יתפרש כך,
ברית המועצות וצרפת מנהלות מדיניות עוינת, אבל היות שאנחנו
מבקרים את ההצעות הטריטוריאליים של אמריקה, אנחנו מעלים על גס
את גישתה לעצם ענין ההסכם, הרי יוצא כאילו אין לנו בקורת על
הצעותיה המהותיות. אני שוקל את הענין של הבקורת מבחינת ההר
שתקבל ההודעה שלנו. אני כמעט בטוח שתתפרסם מלה במלה.
קרובה ללבי הצעה של ראש הממשלה ביחס
לתזכורת על אמריקה. אבל כשאני שוקל את הדברים, עדיף לדעתי לא
להזכיר את שתי אלה ולא את זו, אלא לקבוע את הדבר היסודי שנדחה
הצעה או הסלצה שתהיה נוגדת את האינטרסים החיוניים שלנו.

השר ח. ס. שפירא:

אז אתה משווה את כולם.

השר ס. בנין:

איני משווה את כולם, איני מזכיר אף אחד.

אני חוזר ואומר שאם בכל זאת מזכיר את
מוסקבה ואת פריז, מחובתנו לבקר גם את ההצעות המהותיות האמריקאיות.
אפשר ללכת באחת משתי הדרכים. אמרתי מה שאני מעדיף בוכח המצב הדק
שבו אנחנו נמצאים. לדעתי חשוב יותר לומר את הדברים החיוניים
מאשר לומר, וושינגטון נוהגת כך וכך.

השר מ. בגין:

אני רוצה לסבגר על אחד המשפטים שהצעת
לא מתוך קוי-היסוד. המשפט אומר ש"נדחה כל הצעה או הטלצה, ישירה
או עקיפה, הנוגדת את זכויותיו של עמנו ובטחוננו". אני מציע לא
להשתמש במלים "סוכתבים, חכתיבים", משום שאין ליצור רושם שכבר
עולים עלינו להכתיב לנו. אין להם כל סמכות שם לקבל החלטות.
הפוף הזה איננו אפילו מועצת הבטחון. הם מקיימים התייעצות, הם
יכולים, כפי שאומרים האמריקאים, להמליץ בפני יארינג או בפני
הצדדים. לא צריך לדבר על "הכתבה", אלא בנוסח של הטלצה או הצעה.
המשפט השני בראה לי חשוב. אני מבקש לשקול

את קבלתו, ש"אנחנו מכוח היותנו מדינה רבונית ועצמאית, לא נהיה
אובייקט של מדיניות מעצמית או בין-מעצמית". משפט כזה יעורר
סימפטיה בכל רחבי תבל, קודם כל אצל העמים הכינוניים והקטנים,
לרבות מדינה כמו איטליה, שאינה מדינה קטנה, שבמאט להן לעמוד
מדי פעם בפעם בפני כל הדרישות המעצמיות. גם ניכסון אמר באחת
ההזדמנויות: חלפו הימים של המאה התשע עשרה, שמדינות גדולות
יכולות להכתיב. זה יעורר הבנה למעמדנו. במעמד זה בזכה לאהדת
כל המדינות הקטנות באירופה וכן באמריקה הלטינית, גם של רומניה
ושל צ'כוסלובקיה, ביניהן מדינות החוששות תמיד מפני ה"מרינס",
שלא נהיה אובייקט של מדיניות מעצמית או בין-מעצמית, אלא
שאנחנו sovereign equity. אני חושב שעל ידי כך אפשר
להגיע לנוסח טוב.

השר י. ברזילי: להערה של שר הבטחון אפשר אולי לומר
שישראל לא תהיה שותפה בכל צורה שהיא
למהלך הארבע ולא תראה את עצמה מחוייבת לקבל הטלצות וכו'. כאן
לא נאמר "בירורים". אבל מהלך זהו כל מה שיהיה.
אני חושב שצריך להבדיל בין ארצות הברית

לבין המדינות האחרות. אולי אפשר לומר משהו בערך כזה, שישראל
מביעה את צערה, שארצות הברית, ביודעה את עמדתן של ברית המועצות

השר י. ברזילי:

וצרפת ואת האפשרות היחידה לפתרון חיובי על ידי הצדדים עצמם, נתנה יד לכנס ארבע המעצמות, שיש בו כדי לשבש את שליחותו של יארינג, שהיא להפגיש את שני הצדדים יחד.

השר ס. בגין:

אינך אומר ולא כלום על הסהות של ההצעה האמריקאית. זה סוכן טאד.

השר י. ברזילי:

אבל זה כולל, כי אחרת צריך להכנס לויכוח על כל הטעימים.

השר א. אבן:

לאחר שמיעת כל האפשרויות והצירופים אני חושב שהדרך היעילה ביותר של טיפול בבעיה האמריקאית היא זו המוצעת על ידי השר בגין, לא להזדקק בכלל לאיזכורן של המעצמות, כי ההצעה של השר שפירא, אם כי היא נשמעת כאן כפתונה, שישראל מביעה צער על עמדת ארצות הברית, תשמש כותרת לכל העתונים

Israel attacks the USA

השר ח. ס. שפירא:

מביעה השתוממות.

השר א. אבן:

כל הדברים על צרפת ועל ברית הטוענות לא יזכו לתשומת לב בעתונים.

השר ח. ס. שפירא:

זאת אומרת שאנחנו משווים את כולן יחד ? איננו מתייחסים אליהן, אנחנו אומרים שהי

השר א. אבן:

מדיניות ישראל. שנים לא היה דבר כזה

שמשלת ישראל תביע ברבים השתוממות על עמדת ארצות הברית. זה יהיה מעשה דפסטי ביחסי ישראל-ארצות הברית. אולי זה נעשה פעמיים. פעם בשנת 1956.

המנכ"ל ד"ר י. הרצוג: ב-1953 בקשר לענין הטיים.

השר א. אבן:

המגמה היא לומר שהי מדיניות ישראל.

אם רוצים להביע את דעתנו על עמדת

ארצות הברית, אפשר לעשות בדרך אחרת, למשל שתועלה שאילתה בכנסת לראש הממשלה או אלי ואז נאמר משהו ביחס לארצות הברית. אבל זהו פחות חגיגי מאשר הודעת ממשלה.

השר ח.ס. שפירא:

בעולם יגידו שבעיני ישראל אמריקה ורוסיה
הן היינו הך.

השר א. אבן:

מה שאני מציע, הוא מתון יותר. הצעתך
היא הרבה האנטי-אמריקאי ביותר. נסכם
איפוא שאיננו מזכירים שום מדינה.

השר ס. דיין:

יש נוסחה מתוקנת של הנוסח הלא כל כך מתוקנת
שלי.

אני מציע לומר כך בקטע האחרון של טעיף 2

לפני הסלים "ישראל לא תראה עצמה מחוייבת לקבל הסלחות וכו'" -
פיסקה שלה אני מסכם - להכניס באמצע את הפיסקה הבאה: "ישראל
לא תשתף פעולה עם נסיונות של ארבע המעצמות לקבוע תכנית להסדר".
היא לא תשתף פעולה.

רה"ט הגב' ג. מאיר:

אולי לומר "לא תהיה שותפה".

השר ס. דיין:

אין סזסינים אותנו. נאמר: "לא נשתף

פעולה עם נסיונות של ארבע המעצמות לקבוע תכנית
להסדר במזרח התיכון". או "להסדר הסכסוך במזרח התיכון". אני אומר
זאת בגלל נסיונות של הארבע שהולכות לקבוע תכנית.

רה"ט הגב' ג. מאיר:

ישראל לא תהיה שותפה אפילו לא בעקיפין.

השר ס. דיין:

יותר טוב לומר "לא תשתף פעולה עם המהלך הזה".

רה"ט הגב' ג. מאיר:

עם המהלך בכלל איננו משתפים פעולה.

השר ס. דיין:

"לשתף פעולה" נקרא, שם יושבות הארבע, ואתה

יושב בחדר השני וסתייעצים אתך. זה נקרא

לשתף פעולה.

השר ס. בגין:

לא כדאי היום להשתמש בסלים אלה. איננו

יורעים מה ייצא מזה. אנחנו יוצרים רושם

על ידי הסלים האלה שהארבע עומדות להסכים למשהו, ואנחנו אומרים

"לא נשתף פעולה". מוטב לומר בפשטות שנדחה או לא נקבל כל הצעה או

הסלחה שתהיה נוגדת לאינטרסים שלנו.

השר ס. דיין:

הנוסח שלא נקבל המלצה או הצעה שתהיה

נוגדת וכו' נשאר. אני מדבר על מהלך ~~הצעת~~

הבירורים. השאלה היא: האם היום בשעה שארצות הברית פונה אלינו,

אנחנו משתתפים בעיבוד ההצעה, או שאנחנו אומרים, במהלך זה של

הארבעה אין לנו משתתפים פעולה אתכם?

השר ה.ט. שפירא:

את זאת איננו רוצים לומר.

השר ס. דיין:

אני כן רוצה לומר זאת. בגלל זה התאספנו.

רה"ט הגב' ג. מאיר:

אולי אפשר לומר: ישראל פוסלת את הדרך הזאת,

היא שוללת אותה, אינה שותפת לה ולא תקבל

הכרעה שלהם. אשר להוראות שניתן לאנשים שלנו, זה ענין אחר.

השר ס. דיין:

אני סוכן להסכים לכך שעל מה שאני אומר

תהיה החלטת ממשלה שלא לפירסום, הוראה

בפנים.

רה"ט הגב' ג. מאיר:

הנה היה ארגוב אצל סיסקו ולא אמר דבר.

סיסקו אמר לו מה שוחחו ושאל את ארגוב: נו,

מה אתה אומר? ענה ארגוב: לפי הוראות הממשלה אין אני משתתף

בזה, אין לי הערות.

השר א. אבן:

עכשיו יש לו הוראות.

רה"ט הגב' ג. מאיר:

ההוראות שלך לא נשתנו. יאמר לסיסקו: לא

אתן לך עצות. אבל פעם יכניס לו איזה

דבר, לא לתיקון נוסח אלא כדי להכביר עליו.

השר ס. דיין:

זה לא נאמר לו.

רה"ט הגב' ג. מאיר:

הוא אומר: אלה הן ההוראות. עכשיו קיבל

הוראות משר החוץ והוא אומר: באיזו חוצפה

אתם דנים עם הרוסים על שארם-א-שייך. אין זו עיסקה של מוסקבה.

האם זהו דיון או לא? לדעתי אין זה דיון. אבל הכרחי שזה יוגד

לו. איני רוצה שניכנס למצב שהפרנו החלטה או שאנשינו כווינגסטון

הפרו הוראה.

ועדת-ניסוח - 30.3.69

רה"ם הגב' ג. מאיר:

אין אנשינו כביר יורק מתיישבים עם האמריקאים

ואומרים להם, במקום מלה זו אולי תכניסו מלה אחרת בסעיף זה,

או במקום משפט זה תכניסו משפט אחר. קשר כזה אינו קיים. זוהי

הוצאה פנימית, והיא קיימת. אין זה ניתוק קשר עם האמריקאים. כאשר

סיסקו אומר לארפוב, בוא אספר לך מה שדברתי עם דוברינין, הוא

אננו אומר לו "לא". במדה ששר הבטחון מדבר על שינוי נוסח, אני

מבינה שלא לזה הוא מתכוון.

אני רוצה שיהיה ברור שזה לא. איני מציע

השר ס. דיין:

שבנתק קשר עם ארצות הברית. אבל אנחנו

מדברים על סיוסטה או על נוסחה המתבשלת בישיבת הארבע. לזה אין אנו

שותפים.

לזה יש סיכום בישיבת הממשלה.

רה"ם הגב' ג. מאיר:

אני מציע שזה לא יהיה לפירסום, אבל זוהי

השר ס. דיין:

החלטת הממשלה.

תוספת: נדון על זה לכשנעמוד לפני זה.

השר ח. ס. שפירא:

היום, אם הם ירצו לשוחח אתנו על איזה דבר,

לא נאמר להם: איננו רוצים לשוחח אתכם. נשמע. האם נגיד לנציגנו,

אל תעשה זאת? למה לנו לכפות את ידינו מראש?

לדעתי נוח יותר להגיד מלכתחלה: אתם עושים

השר ס. דיין:

מה דבר שהוא בניגוד לדעתנו, איננו רוצים

שתעמידו אותנו במצב כאילו התייעצתם אתנו. מראש תדעו שאנחנו

איננו עוסקים בעסק זה.

רוג'רס הכניס משהו בהודעתו בטננט שהם עומדים

רה"ם הגב' ג. מאיר:

בקשר.

הוא אמר מילולית מה שהיה במיססן. כך הוא אמר

השר א. אבן:

למשל:

"In our view rectifications from pre-existing lines should be confined to those required for mutual security and should not reflect the weight of conquest."

השר א. אבן:

בסוף הודעתו העיר:

"We are actively engaged diplomatically with the other major powers, and in particular with other permanent members of the Security Council, as well as with the principal parties in the area, in efforts to help ambassador Jarring accomplish his mission."

השר ח.מ. שפירא: אין זאת אוסרת שהוא אמר בשטנו את הענין הזה.

השר ס. בגין: הוא אמר זאת על סמך המיסמך.

רה"ט הגב' ג. מאיר: צריך מאוד להזהר. איני רוצה בניתוק הקשר.

אבל איני רוצה שניתן לו פתחון פה שיוכל

להגיד באיזה שהוא מקום: מה הישראלים צועקים כל כך ? בעצם

היינו במגע אתם כל הזמן וקבלנו תיקונים שלהם. זה לא צריך לתת

להם. אבל זו צריכה להיות הוראה פנימית ולא במיסמך הזה.

השר ס. דיין: היא צריכה להיות הוראה פנימית, אבל צריך

להיות ברור שאיננו משתתפים בכירורים האלה.

השר ס. קול: אנחנו רוצים לסכל את ענין הארבע. אנחנו

מוכרחים לחפש דרך להשיג שני דברים, שנוכל

להביא לפיצוץ הענין, שלא ישיגו שום דבר. זה אי אפשר בלי דיאלוג

בינינו ובין ארצות הברית. יחד עם זה עליהם לדעת שאין אנחנו

שותפים לענין, שלא לקבל שום הסלצה או הצעה הנוגדת את האינטרסים

שלנו. פה צריך לקבל נוסח שישגיג את שני הדברים.

השר א. אבן: אני מקבל מה שמציע שר הבטחון, להבדיל בין

הוראות פנימיות ובין ההודעה לצבור.

רה"ט הגב' ג. מאיר: יש להבדיל בין שמיעת דברים ופתיחת בקורת

קטלנית על מה ששומעים או לומר להם תכניסו

לסעיף זה מלה זו ולסעיף אחר מלה אחרת.

- השר ס. דיין: אני מסכים שזה ייקבע כהוראה פנימית: "ישראל לא חשתף פעולה עם הארבע בעיבור התכנית לפתרון וכו'". איני אומר שלא יהיה לנו קשר עם אמריקה. אבל לאור דווקא בפגישת הארבע. אנחנו יכולים לדבר עם האמריקאים. האמריקאים יכולים לומר: מה יהיה עם הפליטים? מה יהיה עם שארם-א-שייך? אנחנו מדברים עם האמריקאים. אבל אם האמריקאים אומרים לנו מה שדוברים או אומר או מה שזה-גול^{אל} להם שואלים: מה הן ההערות שלכם? אנחנו עונים: על ההערות שלנו בענין זה אין מה לדבר.
- רה"מ הגב' ג. מאיר: אין כל חלוקי דעות בענין זה.
- השר ס. קול: על זה ישנה הטכסה.
- רה"מ הגב' ג. מאיר: מה תהיה הטכניקה?
- השר א. אבן: אני מסוגל עכשיו לעבד טכניקה שתתחשב עם הניסוחים של השר בגין ויחד עם מה שנאמר פה.
- השר ח.ס. שפירא: האם אין צורך למצוא מקום להבדיל בין אמריקה ובין יתר המעצמות?
- השר א. אבן: זהו דבר חסור מאד. אתה מופיע פה כנץ סורף מסמך.
- השר ח.ס. שפירא: נאמר: ישראל מביעה את תמיהתה.
- השר א. אבן: אז צריך לסתוח בקורת בדרגות: פה בשוטרים ופה בעקרבים, היינו את ארצות הברית נייטר בשוטרים, ואת ברית המועצות וצרפת נייטר בעקרבים. התוצאה תהיה זו שהצביע עליה השר קול, שנגיע לידי ברירות.
- השר ח.ס. שפירא: נדמה לי שאתה דברת שם דברים הרבה יותר חמורים.
- השר א. אבן: יש הבדל בין שיחות ובין הודעה פומבית מסלתיית.
- דברתי בשיחות בגד מהלך הארבע. אבל ששולחן המסלה יביע בפומבי תמיהה על אמריקה זאת עשינו רק ב-1956.
- השר ח.ס. שפירא: יש לך ביטוי קל יותר מאשר "תמיהה"?

השר א. אבן:

אין זה המעמד לזה. אם מישהו ישאל אותי
בכנסת, מה חושב שר-החוץ על הודעת רוב'רס
בכנסת, אוכל לענות. שם זה פחות מרעיש מאשר הודעת הממשלה.

רה"פ הגב' ג. מאיר:

אבל בסעיף 3 אתם ממזכיר את אמריקה. אתה נוטה
לקבל את הדעה למחוק את זאת, כי המסמעות של
הביקורת שאנחנו מבקרים את התוכן של סדיניותה, מבקרים את הארבע,
מבקרים שגורמי-חוץ קובעים כל-מיני גבולות.

השר י. ברזילי:

אני חושב שכלפי חוץ נחזק אותה בזה שנאמר,
ישראל שוללת את המהלך, שהיא לא תהיה שותפה
לו ושלל תקבל הצעות או המלצות וכו'.

השר א. אבן:

על-ידי קביעת העקרונות באופן חיובי ברור
שאנחנו דוחים את מהלך הארבע.

השר ס. בגין:

האם שר-החוץ מוכן להתחשב בנוסח שלי?

השר א. אבן:

אפילו לאמץ אותו.

השר ס. בגין:

אני מוכן לשבת אתך ועם השר גלילי כוועדת-
משנה.

רה"פ הגב' ג. מאיר:

יישבו הסרים בגין, שר-החוץ, שר-הבטחון
והשר גלילי ותנסחו את זה.

ס ח ל י ט י מ :

(א) לפרסם את הודעת הסיכום לדיון
המדיני, הס"ב.

(ב) ישראל לא תתן יד לארבע המעצמות
בהליכים לעיבוד המלצות להסדרת
ענייני האזור ותדחה כל המלצה
המנוגדת לבטחונה וריבונותה.

2. תשובות לשגריר ג. יארינג על השאלות אותן הגיש
לשר-החוץ ביום י"ט באדר תשכ"ט - (9.3.69)

השר א. אבן: יש לי הערה לסדר. יארינג יגיע הנה כיום ג'.

על-פי כל ההגיון הבינלאומי אני חייב להשיב

לו תשובות על שאלות שהערבים ענו עליהן. איני אומר שזה בלתי-

אפשרי להיפגש לשיחה וכעבור יומיים להשיב תשובות. לדעתי הדבר

איננו כל-כך קשה. ניסחתי הצעות.

רה"מ הגב' ג. מאיר: ברור שהתשובות שלנו ליארינג לא תהיינה כאלה

שהוא רוצה בהן.

יהיו כאלה שהוא מצפה להן.

השר א. אבן:

רה"מ הגב' ג. מאיר: איני יודעת. במידה שלא יהיו כאלה כמו

שהוא רוצה או מצפה להן, הוא יעביר אותן

לארבע, וזה יהיה חיצוק הארבע, שעם יארינג אין מביעים לשום מקום.

איני מציעה עדיין שום הצעה, אבל אני רוצה

לשאול: האם אי-אפשר לנסוע עם יארינג על כל-סיני פסים? עד

עכשיו היתה קואופרציה מלאה בינינו, ואנחנו רוצים וסוכנים להמשיך

בקואופרציה הזאת. אבל עכשיו אנחנו יודעים מה שנעשה פה. אתה בא,

ושם יושבים הארבעה, מה ייצא מכל העסק הזה?

משוםאם אני אומרת זאת? - כדי להגיד לו

לדחות לעת-עתה את התשובות, שאינני יודעים מה קורה בואשינגטון

ומה קורה בניו-יורק, עם מי אנחנו מדברים, אנחנו מדברים אתך, אתה

מדבר איתנו, אבל איננו יודעים מה נעשה פה. כי אני מסתדת איך

יראה את התשובות שאנחנו ניתן.

השר ח.מ. שפירא: הוא יצטרך לנסוע למוסקבה.

השר א. אבן: אנחנו חייבים לענות על השאלות. הערבים ענו.

אבל הם ענו תשובות כאלה, שכל מיססן שיעמיד

את תשובותינו מול תשובותיהם, הואיל והשאלות קרובות לנו יותר מאשר

השר א. אבן:

להם - אני חושב שזה רק יחזק אותנו. אני חושב כי במה שהסולחן הזה יסכים, יש יותר חיוב מאשר בתשובות שלהם. לדעתי אנחנו יכולים להגן על התשובות שלנו. אני חושב שנוכל אפילו לזכות בנצחון מדיני.

השר י. ברזילי: הוא ימסור את התשובות הערבים לארבע ויאמר שמישראל לא קיבל שום דבר.

רה"מ הגב' גץ מאיר: אראה את התשובות.

השר א. אבן: יש עשר שאלות שביחס אליהן אין בעיות. ישנה בעיה של ניסוח וריאציות לגבי שאלה אחת. אבל לאחר שאני יודע מה שענו הערבים, אני חושב שאנחנו יכולים לזכות פה במיוחד. אבל אכין את הטיוטה.

השר י. גלילי: ישנה הצעה משותפת לשר-הבטחון ולי. אנחנו מבחינים בין שיתוף-פעולה בהליכים ועיבוד לבין שיתוף-פעולה בהגשמת המלצות. אנחנו אומרים שישראל לא תשתף פעולה עם ארבע המעצמות בהליכים לעבוד הסדרים לאזור ותדחה כל המלצה שאינה מתקשרת עם בטחונה וריבונותה.

הנושא יידון בישיבת הוועדה אשר מתקיים בו כיום.

הישיבה נועלה בשעה 13:15

=====

הודעת סיכום לדיון המדיני כפי שנוסחה ע"י ועדת הניטר
אשר נתמנתה לצורך זה על פי החלטה 515 של הממשלה מיום
ח' בניסן תשכ"ט (27.3.69).

הממשלה שמעה דו"ח מפי שר החוץ. היא קיימה דיון מדיני בקשר עם מגעי ארבע המעצמות על בעיות המזרח התיכון והחליטה לפרסם את ההודעה הבאה:

ישראל תוסיף לעמוד על עקרונות המדיניות אשר הכנסת שבה ונתנה להם תוקף עם כינונה של הממשלה החדשה לאמור -

ישראל תהתור בהתמדה להשגת שלום בר-קיימה עם שכנותיה, שיהא מושגת על חוזה שלום אשר יושגו במו"מ ישיר בין הצדדים. בחוזה השלום ייקבעו הגבולות המוסכמים, הבטוחים והמוכרים. חוזה השלום יבטיחו שיתוף פעולה ועזרת גומלין, פתרון כל בעיה שבמחלוקת אפשרית בדרכי שלום והימנעות מכל תוקפנות ישירה או עקיפה.

ישראל תתמיד בנכונותה לנהל משא ומתן - ללא תנאים מוקדמים מכל צד שהוא - עם כל מדינה משכנותיה למען כריתת חוזה שלום. באין חוזה שלום, תוסיף ישראל לקיים במלואו את המצב כפי שבקבע עם הפסקת האש ותבצר מעמדה, בהתחשב עם הצרכים החיוניים של בטחונה והתפתחותה.

הממשלה מציינת בצער כי לעומת מדיניות שלום זו של ישראל שב והכריז נשיא מצרים בנאומו ב-27 במרס כי מדינות ערב לא יכירו בישראל, לא ינהלו עמה משא ומתן, לא יעשו עמה שלום, אלא יוסיפו לבצע מעשי תוקפנות בגדה.

ישראל שוללת מעיקרה כל מגמה לכנס נציגי מדינות שמחוץ למזרח התיכון לעבוד המלצות בעניני האזור. באשר בסיון כזה הינו מנוגד לאחריות המוטלת על כל מדינות האזור להגיע לידי שלום ביניהן.

ישראל שוללת כל הסדר וכל נוהל שאינם מוסכמים על ידי הממשלות הנוגעות בדבר. ישראל אינה, ולא תהיה אובייקט של מדיניות מעצמתית, או בין-מעצמתית, ולא תקבל שום המלצה הנוגדת את האינטרסים החיוניים שלה, זכויותיה ובטחונה.

ישראל קוראת לממשלות ולדעת הקהל הנאורה בעולם לתמוך בקדום משא ומתן בין מדינות ערב לבין ישראל להשכנת שלום אמת במזרח התיכון.

י"א בניסן תשכ"ט
30.3.69